

Регистрационный № 5181-УВС-СП

от «27» февраля 2023 года

**КОНТРАКТ
НА ДОБЫЧУ УГЛЕВОДОРОДОВ
НА УЧАСТКАХ НЕДР «КАЛАМКАС-МОРЕ, ХАЗАР И АУЭЗОВ»,
РАСПОЛОЖЕННЫХ В КАЗАХСТАНСКОМ СЕКТОРЕ КАСПИЙСКОГО
МОРЕЯ**

между

**Министерством энергетики Республики Казахстан,
действующим в качестве Компетентного органа**

и

**Акционерным обществом
«Национальная компания «КазМунайГаз»**

г. Астана, 2023 год

Контракт на добычу углеводородов по сложным проектам (далее – «Контракт») между Республикой Казахстан, от имени которой действует ГУ «Министерство энергетики Республики Казахстан» как компетентный орган, далее именуемый «Компетентный орган», и АО «Национальная компания «КазМунайГаз», далее именуемое – «Недропользователь», далее совместно с Компетентным органом именуемые «Стороны».

Настоящий Контракт подписан Сторонами «___» 2023 года (далее – «Дата подписания») в соответствии с протоколом прямых переговоров и решением Компетентного органа от «24» января 2023 года о предоставлении права недропользования Недропользователю на участках недр «Каламкас-море, Хазар и Ауэзов», расположенных в казахстанском секторе Каспийского моря, далее совместно именуемые «участок недр».

Содержание

Преамбула	
Глава 1.	Предмет Контракта
Глава 2.	Срок действия Контракта
Глава 3.	Границы участка недр
Глава 4.	Права Компетентного органа
Глава 5.	Обязанности Компетентного органа
Глава 6.	Права Недропользователя
Глава 7.	Обязанности Недропользователя
Глава 8.	Условия проведения операций по недропользованию
Параграф 1.	Общие условия
Параграф 2.	Реализация и (или) экспорт углеводородов
Параграф 3.	Охрана недр и окружающей среды, рациональное и комплексное использование недр
Параграф 4.	Налогообложение и таможенные платежи
Параграф 5.	Приобретение товаров, работ и услуг
Параграф 6.	Ликвидация последствий недропользования и консервация участка недр
Параграф 7.	Учет и отчетность
Параграф 8.	Переход и обременение права недропользования и объектов, связанных с правом недропользования
Параграф 9.	Право собственности на имущество и информацию
Параграф 10.	Участок недр и имущество при прекращении права недропользования
Параграф 11.	Контроль за соблюдением Недропользователем условий Контракта
Параграф 12.	Дополнительное обязательство Недропользователя
Параграф 13.	Ответственность Недропользователя
Глава 9.	Непреодолимая сила
Глава 10.	Конфиденциальность
Глава 11.	Порядок разрешения споров

Глава 12. Изменение и прекращение действия Контракта

Глава 13. Заключительные положения

Приложения к Контракту на добычу углеводородов:

Приложение 1 – Пространственные границы участков недр

Преамбула

Принимая во внимание, что:

1) в соответствии со статьей 6 Конституции Республики Казахстан недра принадлежат народу Республики Казахстан, от имени народа право собственности осуществляет государство;

2) Республика Казахстан предоставляет участки недр в пользование на основаниях, условиях и в пределах, предусмотренных Кодексом Республики Казахстан «О недрах и недропользовании» (далее – «Кодекс»);

3) Недропользователь имеет намерение, финансовые и технические возможности рационально и эффективно проводить добычу углеводородов в рамках сложного проекта;

4) Правительство Республики Казахстан определило Компетентный орган и наделило его правом на заключение и исполнение Контракта от имени Республики Казахстан;

5) пользование недрами осуществляется в соответствии с законодательством Республики Казахстан о недрах и недропользовании;

6) Контракт на недропользование является договором, содержание, исполнение и прекращение которого определяются в соответствии с Кодексом;

7) Республика Казахстан в лице Компетентного органа и Недропользователь договорились о том, что Контракт будет регулировать их взаимные права и обязанности при добыче углеводородов по сложному проекту;

8) согласно письму Комитета геологии Министерства индустрии и инфраструктурного развития Республики Казахстан от 17.01.2023 года № 31-08/1213:

- запасы нефти по участку «Каламкас-море» составили по категориям геологические/извлекаемые:

тыс. т.; запасы растворенного газа составили по категориям геологические/извлекаемые:

куб. м., сухого газа по категориям геологические/извлекаемые:

млн куб. м.;

- запасы нефти по участку «Хазар» составили по категориям геологические/извлекаемые:

запасы растворенного газа составили по категориям геологические/извлекаемые:

категориям геологические/извлекаемые:

- запасы нефти по участку «Ауэзов» составили по категориям геологические/извлекаемые:

запасы растворенного газа составили по категориям геологические/извлекаемые:

Республика Казахстан в лице Компетентного органа и Недропользователь договариваются о нижеследующем:

Глава 1. Предмет Контракта

1. Республика Казахстан в лице Компетентного органа предоставляет на установленный Контрактом срок Недропользователю право недропользования на участке недр, определенном в Приложении № 1 к Контракту, а Недропользователь обязуется за свой счет и на свой риск осуществлять недропользование в соответствии с условиями Контракта и Кодексом.

2. Право недропользования на участке недр возникает с даты вступления в силу Контракта – даты регистрации Контракта в Компетентном органе (далее – «Дата вступления в силу»).

3. При условии соблюдения Недропользователем положений, предусмотренных законодательством Республики Казахстан о недрах и недропользовании и Контрактом, Недропользователь вправе на участке недр осуществлять добычу углеводородов.

Глава 2. Срок действия Контракта

4. Контракт заключен на срок, равный _____ и действует до «___»

5. Период добычи по Контракту может быть продлен посредством заключения Сторонами дополнения к Контракту в порядке и на условиях, установленных статьей 120 Кодекса.

6. Срок продления исчисляется с даты с даты регистрации в Компетентном органе соответствующего дополнения к Контракту.

Глава 3. Границы участка недр

7. Пространственные границы участка недр, на котором Недропользователь вправе проводить операции по добыче углеводородов в соответствии с Контрактом, устанавливаются в приложении к Контракту, являющемся его неотъемлемой частью.

8. Преобразование участка недр производится в порядке и по основаниям, установленным в статьях 113, 114, 115 Кодекса, посредством заключения дополнения к Контракту.

9. Возврат всего или части участка (участков) недр осуществляется в порядке и сроки, предусмотренные Кодексом.

Глава 4. Права Компетентного органа

10. Компетентный орган имеет право:

1) на досрочное прекращение действия Контракта в случаях и порядке, предусмотренных Кодексом и (или) Контрактом;

2) потребовать изменение и (или) дополнение условий Контракта в случаях и порядке, предусмотренных Кодексом и (или) Контрактом;

3) на осуществление контроля за соблюдением Недропользователем условий Контракта в порядке, установленном законодательством Республики Казахстан;

4) принять решение о приостановлении операций по недропользованию на приграничном участке недр до достижения соглашения с таким государством, с которым у Республики Казахстан отсутствуют соответствующие международные договоры в порядке и случаях, предусмотренных законодательством Республики Казахстан;

5) осуществлять иные права, предусмотренные законодательством Республики Казахстан и (или) Контрактом.

Глава 5. Обязанности Компетентного органа

11. При условии соблюдения недропользователем положений, предусмотренных законодательством Республики Казахстан о недрах и недропользовании и Контрактом, Компетентный орган обязуется в случаях, порядке и на условиях, установленных законодательством Республики Казахстан о недрах и недропользовании:

1) продлевать срок действия Контракта в порядке и на условиях, предусмотренных Кодексом;

2) осуществлять преобразование участка недр в порядке, предусмотренном Кодексом;

3) исполнять иные обязанности, предусмотренные в законодательстве Республики Казахстан и (или) Контракте.

Глава 6. Права Недропользователя

12. При условии соблюдения положений, предусмотренных законодательством Республики Казахстан о недрах и недропользовании и Контрактом, Недропользователь вправе:

1) на возмездной основе пользоваться недрами в пределах выделенного участка недр в предпринимательских целях;

2) использовать по своему усмотрению результаты своей деятельности, в том числе добытые углеводороды, если иное не предусмотрено Кодексом и (или) Контрактом;

3) сооружать на территории участка недр, а в случае необходимости на иных земельных участках, предоставленных Недропользователю в установленном порядке, объекты производственной и социальной сферы,

необходимые для осуществления работ, а также на основании договоров пользоваться объектами и коммуникациями общего пользования как на территории участка недр, так и вне ее пределов;

4) назначить оператора по Контракту;

5) досрочно прекратить операции по недропользованию посредством возврата всего участка добычи в порядке и на условиях, установленных Кодексом;

6) в течение периода добычи осуществлять добычу углеводородов, а также проводить доизучение (доразведку) участка добычи с целью уточнения геологического строения и запасов месторождения углеводородов, в пределах границ участка недр;

7) в любое время до истечения периода добычи производить консервацию или ликвидацию отдельных технологических объектов, используемых при проведении операций по недропользованию, включая сооружения, оборудование, скважины и иное имущество;

8) подавать заявления на продление периода добычи;

9) подавать заявления на преобразование участка недр;

10) осуществлять попутное извлечение подземных вод при добыче углеводородов без получения специальных разрешений или лицензий. Дальнейшее использование попутно добытых подземных вод осуществляется в соответствии с водным и экологическим законодательством Республики Казахстан;

11) начать процедуру разрешения споров в соответствии с порядком разрешения споров, предусмотренным в Главе 11 Контракта;

12) заключить соглашение о стимулировании предпринимательства в области углеводородов на добровольной основе, направленное на поддержку местных производителей, в соответствии со статьей 28-1 Кодекса;

13) привлекать при необходимости иностранную рабочую силу для ведения операций по недропользованию в установленном законодательством порядке;

14) оспорить досрочное прекращение действия Контракта компетентным органом в соответствии с Кодексом;

15) осуществлять иные права, предусмотренные законодательством Республики Казахстан и (или) Контрактом.

Глава 7. Обязанности Недропользователя

13. Недропользователь обязан использовать участок недр только в целях, предусмотренных Контрактом.

14. При прекращении действия Контракта Недропользователь обязан прекратить любые операции по недропользованию, за исключением операций, связанных с консервацией или ликвидацией технологических объектов и последствий недропользования.

15. В течение периода добычи, начиная со второго года, Недропользователь обязан ежегодно:

1) осуществлять финансирование обучения казахстанских кадров в размере одного процента от затрат на добычу, понесенных Недропользователем в предыдущем году периода добычи углеводородов, в соответствии с законодательством Республики Казахстан;

2) осуществлять финансирование социально-экономического развития региона и развития его инфраструктуры в размере одного процента от инвестиций по Контракту по итогам предыдущего года. К финансированию расходов на социально-экономическое развитие региона и развитие его инфраструктуры относятся расходы Недропользователя на развитие и поддержание объектов социальной инфраструктуры региона, а также средства, перечисляемые им на эти цели в государственный бюджет;

3) осуществлять финансирование научно-исследовательских, научно-технических и (или) опытно-конструкторских работ в размере одного процента от затрат на добычу, понесенных недропользователем в предыдущем году периода добычи углеводородов, в соответствии с законодательством Республики Казахстан.

Объем финансирования, осуществленного в соответствии с настоящим пунктом, превышающий установленный минимум, учитывается в счет исполнения соответствующих обязательств Недропользователя в следующем году.

16. При определении внутристрановой ценности в кадрах в целях проведения операции по недропользованию по Контракту недропользователь обязан руководствоваться следующим:

1) потребностями недропользователя в иностранных или казахстанских кадрах в зависимости от его управленческих и административных нужд;

2) наличием на рынке Республики Казахстан квалифицированного казахстанского персонала по определенной категории, соответствующего потребностям недропользователя;

3) поэтапным обучением, включая стажировку, казахстанских кадров и последующей постепенной замены иностранных кадров казахстанскими кадрами по руководящим категориям;

4) обеспечение Недропользователем соблюдения обязательств по привлечению на субподрядные работы приоритетно граждан Республики Казахстан

Минимальная доля внутристрановой ценности в кадрах будет составлять: не менее пятидесяти процентов (50%) по руководителям и их заместителям, не менее пятидесяти процентов (50%) по руководителям структурных подразделений, а по специалистам и квалифицированным рабочим должна составлять не менее семидесяти процентов (70%).

При этом количество руководителей, менеджеров и специалистов, осуществляющих трудовую деятельность на территории Республики Казахстан в рамках внутрикорпоративного перевода в соответствии с законодательством Республики Казахстан о занятости населения и миграции населения, должно

быть не более пятидесяти процентов от общей численности руководителей, менеджеров и специалистов по каждой соответствующей категории.

17. Недропользователь обязан обеспечить долю внутристрановой ценности и приобретать товары, работы и услуги в соответствии с Параграфом 5 Главы 8 Контракта.

18. Недропользователь обязан согласовать с Компетентным органом программу развития местных поставщиков товаров, работ и услуг в соответствии с Параграфом 5 Главы 8 Контракта.

19. В случае обнаружения геологических, геоморфологических и гидрогеологических объектов, представляющих в соответствии с законодательством Республики Казахстан в области особо охраняемых природных территорий особую экологическую, научную, историко-культурную и рекреационную ценность, недропользователь обязан незамедлительно прекратить работы на участке и письменно уведомить об этом уполномоченный орган по изучению недр и уполномоченный орган в области охраны окружающей среды.

20. Недропользователь обязан вести учет проводимых операций по недропользованию и предоставлять отчеты, предусмотренные Параграфом 7 Главы 8 Контракта.

21. Недропользователь обязан обеспечить равные условия труда, в том числе оплаты труда, для казахстанского персонала по отношению к привлеченному иностранному персоналу.

22. Недропользователь обязан обеспечить ежегодную индексацию заработной платы для казахстанского персонала не ниже уровня инфляции, публикуемого уполномоченной организацией.

23. Недропользователь в соответствии с обоснованными рыночными условиями обеспечивает определение недискриминирующих тарифов для задействованных подрядных организаций на оказываемые ими нефтесервисные работы/услуги.

24. Недропользователь обязан уведомлять государственный орган, предоставивший такое право недропользования, об изменении состава лиц и (или) организаций, прямо или косвенно контролирующих деятельность недропользователя, в течение тридцати календарных дней со дня такого изменения.

25. Недропользователь обязан незамедлительно уведомлять Компетентный орган о прекращении полномочий оператора по контракту на недропользование.

26. При каждом открытии новой залежи (совокупности залежей) недропользователь в течение месяца со дня такого открытия направляет в уполномоченный орган по изучению недр заявление о подтверждении обнаружения.

27. Недропользователь в течение месяца со дня подтверждения обнаружения уполномоченным органом по изучению недр обязан письменно уведомить об этом компетентный орган.

28. Недропользователь обязан принять на баланс все ранее пробуренные скважины, находящиеся на территории участка недр, проводить по ним мониторинг.

29. Недропользователь обязан за свой счет ликвидировать последствия операций по недропользованию на участке (участках) недр в случаях и в порядке, установленных законодательством. Прекращение действия Контракта, не влечет прекращения обязательств Недропользователя по ликвидации последствий недропользования.

30. Недропользователь обязан предоставить обеспечение исполнения своих обязательств по ликвидации в соответствии с Параграфом 6 Главы 8 Контракта. Предоставление такого обеспечения не освобождает от исполнения обязательства по ликвидации последствий недропользования.

31. В течение периода добычи Недропользователь обязан ликвидировать скважины, которые подлежат ликвидации по техническим и (или) геологическим причинам и не могут быть использованы в иных целях в соответствии с проектом разработки месторождения.

32. В случаях, предусмотренных Кодексом, Недропользователь обязан завершить консервацию участка недр в сроки, установленные в проекте консервации.

Обязательства по консервации участка недр исполняются за счет средств Недропользователя. В случае, предусмотренном подпунктом 2) пункта 4 статьи 107 Кодекса, суммы обязательств после их исполнения компенсируются недропользователю за счет средств обеспечения.

33. Недропользователь обязан не допускать сжигания сырого газа, за исключением случаев, установленных в пункте 1 статьи 146 Кодекса.

34. В качестве обязательства Недропользователя по Контракту устанавливается выполнение им следующих показателей, утвержденных Недропользователем и получивших положительные заключения предусмотренных Кодексом и иными законами Республики Казахстан экспертиз проектных документов:

- 1) плотность сетки эксплуатационных скважин;
- 2) соотношение добывающих и нагнетательных скважин по каждому эксплуатационному объекту;
- 3) коэффициент компенсации по залежам;
- 4) отношение пластового и забойного давления к давлению насыщения или давлению конденсации;
- 5) отношение пластового давления к забойному давлению;
- 6) максимально допустимая величина газового фактора по скважинам;
- 7) объемы добычи углеводородов;
- 8) объемы обратной закачки рабочего агента для повышения пластового давления;
- 9) показатели ввода эксплуатационных скважин.

При этом значения показателей, указанных в настоящем пункте, не включаются в Контракт и определяются исходя из проектных документов.

35. Недропользователь обязан обеспечить выполнение дополнительного обязательства в соответствии с Параграфом 12 Главы 8 Контракта.

36. Недропользователь обязуется не позднее двух лет с Даты вступления в силу Контракта разработать, утвердить и представить для прохождения государственной экспертизы базовых проектных документов в сфере недропользования в соответствии с Кодексом проект разработки месторождения (месторождений).

37. Недропользователь обязан выполнять иные обязанности, предусмотренные законодательством Республики Казахстан и (или) Контрактом.

Глава 8. Условия проведения операций по недропользованию

Параграф 1. Общие условия

38. Операции по недропользованию должны соответствовать требованиям промышленной безопасности и экологического законодательства Республики Казахстан.

39. Операции по недропользованию должны проводиться в соответствии с утвержденными Недропользователем и получившими положительные заключения предусмотренных Кодексом и иными законами Республики Казахстан экспертиз проектом разработки месторождения углеводородов.

40. Запрещается проведение операций по недропользованию, не предусмотренных проектными документами, а также при отсутствии проектных документов.

41. Методы и способы проведения работ по добыче углеводородов, предусмотренных проектными документами, должны соответствовать положительной практике пользования недрами.

42. Виды, состав и требования к содержанию проектных документов, необходимых для проведения соответствующих операций по недропользованию, определяются Едиными правилами по рациональному и комплексному использованию недр.

43. При осуществлении добычи Недропользователь должен выбирать наиболее эффективные методы и технологии проведения операций по недропользованию, основанные на наилучшей практике проведения операций по недропользованию.

44. Добыча должна проводиться методами и способами, исключающими потери углеводородов, не предусмотренные базовым проектным документом, в соответствии с положительной практикой пользования недрами.

45. С учетом положений, предусмотренных статьей 24 Кодекса, при проведении операций по недропользованию недропользователь обязуется не препятствовать другим лицам свободно передвигаться в пределах территории участка недр, пользоваться объектами и коммуникациями общего пользования, если это не связано с особыми условиями безопасности и такая деятельность не мешает проведению операций по недропользованию.

Параграф 2. Реализация и (или) экспорт углеводородов

46. Республика Казахстан имеет преимущественное перед другими лицами право на приобретение углеводородов по ценам, не превышающим цены, применяемые Недропользователем при совершении сделок, сложившиеся на дату совершения сделки, за вычетом транспортных расходов и затрат на реализацию углеводородов.

При этом объем приобретаемых у Недропользователя углеводородов при реализации государством преимущественного права на приобретение добытого объема углеводородов будет определяться исходя из общей потребности государства с учетом потребностей регионов и пропорционально доле добычи региона нахождения недропользователя от общего объема добычи углеводородов в регионе и Республике Казахстан.

Оплата стоимости приобретаемых углеводородов осуществляется в тенге.

В случае отсутствия информации о ценах углеводородов, применяемых недропользователем при совершении сделок, применяются цены, не превышающие сложившиеся на мировых рынках цены на дату совершения сделки по приобретению государством углеводородов, за вычетом транспортных расходов и затрат на реализацию углеводородов.

47. Республика Казахстан имеет преимущественное перед другими лицами право на приобретение отчуждаемого сырого газа, принадлежащего Недропользователю в соответствии с законодательством Республики Казахстан о недрах и Контрактом, а также товарного газа, произведенного Недропользователями в процессе переработки добытого им сырого газа и принадлежащего ему в соответствии с законодательством Республики Казахстан о недрах и недропользовании и Контрактом.

48. В случае введения чрезвычайного или военного положения Правительство Республики Казахстан имеет право реквизиции части или всех углеводородов, принадлежащих Недропользователю. Реквизиция может осуществляться в размерах, необходимых для нужд Республики Казахстан, в течение всего срока действия чрезвычайного или военного положения.

Республика Казахстан гарантирует компенсацию за реквизируемые углеводороды в натуральной форме или посредством выплаты их стоимости в тенге по ценам, не превышающим цены, применяемые Недропользователем при совершении сделок с углеводородами на дату реквизиции, за вычетом транспортных расходов и затрат на реализацию.

49. В силу действия части третьей пункта 1 статьи 130 Кодекса, требования по объемам поставки нефти, добытой по Контракту в период добычи, для переработки на территории Республики Казахстан не распространяются на участки недр полностью или частично расположенных в пределах казахстанского сектора Каспийского или Аральского морей.

При этом по результатам переговоров с Компетентным органом Недропользователь вправе осуществлять поставки нефти, добытой по Контракту в период добычи, для переработки на территории Республики Казахстан.

50. В случае намерения Недропользователя произвести отчуждение либо передать на процессинг произведенную им широкую фракцию легких углеводородов такое отчуждение или передача на процессинг должны осуществляться исключительно производителям сжиженного нефтяного газа, производственные мощности которых расположены на территории Республики Казахстан.

Параграф 3. Охрана недр и окружающей среды, рациональное и комплексное использование недр

51. Обязательными условиями проведения добычи углеводородов, в том числе на море, являются:

- 1) обеспечение охраны недр;
- 2) рациональное и экономически эффективное использование недр на основе применения высоких технологий и положительной практики пользования недрами;
- 3) соблюдение требований промышленной безопасности и экологического законодательства Республики Казахстан;
- 4) оснащение производственных объектов приборами учета сырой нефти и газового конденсата и обеспечение их функционирования.

52. Недропользователь обязан обеспечивать организацию проведения мониторинга состояния недр и контроля за разработкой месторождения.

53. При проведении операций на море Недропользователь обязан проводить их в соответствии с наилучшей практикой проведения операций на море.

54. Запрещается добыча углеводородов без переработки всего объема добываемого сырого газа, за исключением объемов сырого газа:

- 1) сжигаемых в случаях и на условиях, установленных статьей 146 Кодекса;
- 2) используемых Недропользователем на собственные технологические нужды в объемах, предусмотренных в утвержденном Недропользователем и получившем положительные заключения предусмотренных Кодексом и иными законами Республики Казахстан Республики Казахстан экспертиз проектом документе;
- 3) реализуемых Недропользователем иным лицам в целях переработки и (или) утилизации.

Параграф 4. Налогообложение и таможенные платежи

55. Исполнение налоговых обязательств по налогам и другим обязательным платежам в бюджет по деятельности, осуществляемой в рамках настоящего Контракта, осуществляется Недропользователем в соответствии с налоговым законодательством Республики Казахстан, действующим на дату возникновения обязательств по их уплате, за исключением случаев, предусмотренных статьей 722-1 Кодекса Республики Казахстан «О налогах и

других обязательных платежах в бюджет» (Налоговый кодекс), действующей на дату подписания Контракта.

56. Размер подписного бонуса, уплаченного в тенге по официальному курсу Национального Банка на день оплаты Недропользователем до заключения Контракта согласно банковскому поручению за № _____ от «__» _____ 2023 года, составляет

57. Недропользователю предоставляется временное освобождение от уплаты вывозных таможенных пошлин на сырую нефть, добытую по Контракту, в соответствии с законодательством Республики Казахстан, действующим на Дату вступления в силу.

Параграф 5. Приобретение товаров, работ и услуг

58. Приобретение Недропользователем товаров, работ и услуг при осуществлении деятельности по Контракту производится в соответствии с порядком, установленным Недропользователем. При этом такой порядок должен обеспечивать:

1) выполнение утвержденных Недропользователем и согласованных с Компетентным органом программ развития местных поставщиков товаров, работ и услуг в период добычи;

2) предоставление всем заинтересованным поставщикам товаров, работ и услуг полных и недискриминирующих возможностей для участия в конкурсе на приобретение товаров, работ и услуг;

3) применение объективных критериев предварительного отбора потенциальных поставщиков товаров, работ и услуг;

4) открытый доступ к информации для всех заинтересованных лиц о планируемых закупках товаров, работ и услуг, а также требованиям, предъявляемым к потенциальным поставщикам, в том числе посредством размещения на официальных интернет-ресурсах недропользователя;

59. Недропользователь не позднее шести (6) месяцев обязуется разработать порядок закупа товаров, работ и услуг, в соответствии с положениями пункта 58 Контракта.

60. Недропользователь не позднее двенадцати (12) месяцев с даты заключения Контракта согласует с Компетентным органом:

программу развития местных поставщиков товаров, работ и услуг в период добычи в соответствии с пунктом 58 Контракта;

программу замещения иностранных кадров казахстанскими кадрами по руководящим категориям в соответствии с пунктом 16 Контракта.

61. Требования Кодекса в отношении минимальной доли внутристрановой ценности в товарах, работах и услугах, приобретаемых для проведения операций по недропользованию, не применяются к настоящему Контракту.

62. Недропользователь обязуется в соответствии с Параграфом 7 главы 8 Контракта предоставлять отчеты по выполнению программ, предусмотренных пунктом 60 Контракта.

Параграф 6. Ликвидация последствий недропользования и консервация участка недр

63. Ликвидация последствий недропользования производится:

1) на участке недр, право недропользования по которому прекращено, за исключением случаев, предусмотренных подпунктами 2) и 3) пункта 4 статьи 107 Кодекса;

2) на участке недр (его части), который (которую) Недропользователь намеревается вернуть государству в порядке, предусмотренном статьей 114 Кодекса.

64. Исполнение Недропользователем обязательства по ликвидации последствий добычи углеводородов обеспечивается залогом банковского вклада.

65. Банковский вклад, являющийся предметом залога, обеспечивающего исполнение обязательства по ликвидации последствий добычи, формируется в размере, сроки и порядке, определенными Кодексом на дату предоставления обеспечения.

66. Если по не зависящим от Недропользователя причинам предоставленное им обеспечение перестало соответствовать требованиям Кодекса или прекратилось, Недропользователь обязан в течение шестидесяти календарных дней произвести замену такого обеспечения. Если в течение указанного срока такая замена не будет произведена Недропользователем, последний обязан незамедлительно приостановить операции по недропользованию. Возобновление операций по недропользованию допускается только после восстановления или замены обеспечения.

67. Передача права недропользования является безусловным основанием реоформления (передачи) прав по заложенному банковскому вкладу.

68. Консервация участка недр производится в случаях и порядке, установленных законодательством Республики Казахстан о недрах и недропользовании и (или) Контрактом.

Параграф 7. Учет и отчетность

69. Недропользователь обязуется вести учет проводимых операций по недропользованию и предоставлять следующие отчеты:

- 1) геологический отчет;
- 2) отчет об исполнении лицензионно-контрактных условий;
- 3) отчет о приобретенных товарах, работах и услугах, объеме внутристрановой ценности в них, а также о выполнении программы развития местных поставщиков товаров, работ и услуг в период добычи;
- 4) отчет о внутристрановой ценности в кадрах, а также о выполнении программы замещения иностранных кадров казахстанскими кадрами по руководящим категориям;
- 5) отчет о расходах по финансированию обучения казахстанских кадров;
- 6) отчет о расходах на научно-исследовательские, научно-технические и опытно-конструкторские работы;

7) отчет о составе лиц и (или) организаций, прямо или косвенно контролирующих Недропользователя.

Отчет, предусмотренный подпунктом 1) настоящего пункта, представляется уполномоченному органу по изучению недр по форме, утвержденной приказом исполняющего обязанности Министра по инвестициям и развитию Республики Казахстан от 31 мая 2018 года № 418 (зарегистрирован в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов за № 17069).

Отчет, предусмотренный подпунктом 2) настоящего пункта, представляется компетентному органу по форме и порядку, утвержденным приказом Министра энергетики Республики Казахстан от 23 мая 2018 года № 203 (зарегистрирован в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов за № 17036).

Отчеты, предусмотренные подпунктами 3) – 7) настоящего пункта, представляются уполномоченному органу в области углеводородов по формам и порядку, утвержденным приказом Министра энергетики Республики Казахстан от 23 мая 2018 года № 203 (зарегистрирован в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов за № 17036).

70. Недропользователь обязуется:

1) предоставлять необходимые документы, информацию и обеспечивать беспрепятственный доступ к местам работ должностным лицам контролирующих органов Республики Казахстан при выполнении ими служебных обязанностей в соответствии с законодательством Республики Казахстан;

2) по письменному запросу Компетентного органа представлять для проверки документацию, подтверждающую произведенные работы и расходы по недропользованию, в срок не позднее двадцати рабочих дней со дня получения такого запроса;

3) представлять Компетентному органу отчетность, предусмотренную стандартом Инициативы прозрачности добывающих отраслей, подтвержденную лицом, являющимся аудитором в соответствии с законодательством Республики Казахстан.

Параграф 8. Переход и обременение права недропользования и объектов, связанных с правом недропользования

71. Переход права недропользования (доли в праве недропользования), возникшего на основании Контракта, а также переход объектов, связанных с правом недропользования, осуществляются с разрешения Компетентного органа в порядке, установленном Кодексом.

72. Переход права недропользования (доли в праве недропользования) производится путем внесения изменения в Контракт.

73. Передача права недропользования в доверительное управление запрещена, за исключением случаев, когда требование о передаче в доверительное управление установлено законами Республики Казахстан.

74. Государство имеет приоритетное право перед любыми лицами и организациями, включая лиц и организации, которые обладают преимущественными правами на основании законов Республики Казахстан или договора, на приобретение отчуждаемого права недропользования (доли в праве недропользования) по Контракту по стратегическому участку недр, а также выпускаемых в обращение на организованном рынке ценных бумаг акций и других ценных бумаг, являющихся объектами, связанными с правом недропользования, по стратегическому участку недр.

75. Обременение права недропользования (доли в праве недропользования), а также обременение акций (долей участия в уставном капитале) организаций, прямо или косвенно контролирующих Недропользователя, не запрещенные Кодексом, осуществляются с разрешения Компетентного органа, выдаваемого в порядке, установленном Кодексом.

76. Полученный под залог права недропользования по углеводородам заем должен быть использован на цели недропользования либо для организации последующих переделов на территории Республики Казахстан, предусмотренных Контрактом, самим Недропользователем или дочерней организацией со стопроцентной долей участия недропользователя в ее уставном капитале.

Параграф 9. Право собственности на имущество и информацию

77. Добытые Недропользователем углеводороды и извлекаемые в ходе их добычи компоненты являются собственностью Недропользователя.

78. Имущество, приобретенное Недропользователем для проведения операций по недропользованию, является собственностью Недропользователя.

79. Случаи и порядок перехода права собственности на имущество при прекращении права недропользования, а также права и обязанности по вывозу имущества с территории участка недр устанавливаются Кодексом.

80. Геологическая информация, полученная за счет средств Недропользователя, находится в частной собственности (частная геологическая информация).

Частная геологическая информация, содержащаяся в геологической отчетности и иной документации, представляемой государственным органам в порядке, предусмотренном Кодексом, передается государству в бессрочное владение и пользование.

81. Недропользователь обязуется обеспечить наличие, учет и сохранность геологической информации и ее носителей, полученных в результате проведения операций по недропользованию, а также беспрепятственный доступ к ним представителям уполномоченного органа по изучению недр для исследования или проверки.

82. Недропользователь не вправе отчуждать природные носители геологической информации, полученные в результате проведения операций по недропользованию, в период действия Контракта, за исключением случаев, предусмотренных статьями 75 Кодекса.

83. Недропользователь вправе вывозить природные носители геологической информации в виде кернов, образцов пород и минералов, проб, коллекций каменного материала, шлифов, аншлифов, минеральных растворов и порошков за пределы Республики Казахстан исключительно в целях исследования и анализа в порядке, установленном статьей 75 Кодекса.

84. Отчуждение Недропользователем природных носителей геологической информации в виде проб и (или) вывоз им проб за пределами Республики Казахстан осуществляется с разрешения уполномоченного органа по изучению недр в порядке, установленном Кодексом.

85. В случае намерения Недропользователя произвести отчуждение или уничтожение принадлежащих ему кернов, он обязан не позднее чем за один месяц письменно уведомить о таком намерении уполномоченный орган по изучению недр. Уполномоченный орган по изучению недр вправе письменно потребовать от Недропользователя безвозмездной передачи ему в собственность указанных кернов в срок, предусмотренный требованием. Данный срок не может быть менее одного месяца.

86. За три месяца до предполагаемого прекращения операций по недропользованию на соответствующем участке недр Недропользователь обязан письменно уведомить уполномоченный орган по изучению недр об имеющихся у него журналах полевых наблюдений, опробования, анализов проб, регистрации геофизических наблюдений, бумажных и электронных носителях первичных полевых данных геологической информации или кернах буровых скважин.

В течение месяца после получения такого уведомления уполномоченный орган по изучению недр вправе письменно потребовать от Недропользователя безвозмездной передачи ему в собственность указанных носителей геологической информации. Данное требование должно быть исполнено в течение месяца со дня его получения.

87. Геологическая информация, принадлежащая Недропользователю и полученная государством от Недропользователя в соответствии с Контрактом и (или) Кодексом, подлежит раскрытию путем ее опубликования или предоставления к ней открытого доступа в следующих случаях:

- после прекращения действия Контракта;
- с письменного согласия Недропользователя;
- по требованию других государственных органов при условии принятия ими мер к охране конфиденциальности получаемых сведений;
- по истечении трех месяцев со дня возврата соответствующего участка недр, в отношении которого ранее были получены такие сведения;
- если сведения получены в результате государственного геологического изучения недр.

Параграф 10. Участок недр и имущество при прекращении права недропользования

88. Недропользователь, получивший уведомление Компетентного органа о решении ликвидировать последствия недропользования на участке недр либо

произвести консервацию участка недр для последующего его предоставления иному лицу:

1) обязан прекратить операции по недропользованию на участке недр, за исключением операций, незамедлительное прекращение которых связано с угрозой возникновения чрезвычайных ситуаций. Прекращение таких операций должно быть осуществлено в течение двух месяцев со дня получения уведомления;

2) обязан незамедлительно после утверждения и получения положительных заключений, предусмотренных Кодексом и иными законами Республики Казахстан экспертиз проекта ликвидации или консервации начать работы по ликвидации последствий недропользования или консервации участка недр в соответствии с требованиями, установленными Кодексом;

3) вправе в течение шести (6) месяцев со дня получения уведомления вывезти с территории участка недр добытые им углеводороды, а также оборудование и иное имущество, являющиеся его собственностью. Оборудование и иное имущество, не вывезенные в указанный срок, подлежат ликвидации или консервации в соответствии с требованиями, установленными Кодексом.

89. В случае получения уведомления Компетентного органа о решении передать участок недр в доверительное управление национальной компании в области углеводородов Недропользователь:

1) обязан в месячный срок со дня получения уведомления передать оборудование и иное имущество, обеспечивающие непрерывность технологического процесса и промышленную безопасность на участке недр, в доверительное управление национальной компании в области углеводородов на срок до передачи имущества новому недропользователю.

В случае отсутствия Недропользователя либо его уклонения от передачи имущества национальной компании в области углеводородов Компетентный орган выступает в качестве его поверенного в отношении такого имущества и передает его национальной компании в области углеводородов по акту, содержащему перечень, предусматривающий указание о состоянии передаваемого имущества;

2) вправе в течение шести месяцев со дня получения уведомления вывезти с территории участка недр добытые им углеводороды, а также оборудование и иное имущество, являющиеся его собственностью, за исключением объектов, указанных в подпункте 1) настоящего пункта.

Параграф 11. Контроль за соблюдением Недропользователем условий Контракта

90. Контроль за соблюдением Недропользователем условий Контракта осуществляется Компетентным органом в соответствии с порядком, предусмотренным законодательством Республики Казахстан о недрах и недропользовании.

91. Мониторинг выполнения Недропользователем обязательств по Контракту осуществляется Компетентным органом посредством анализа отчетов, представляемых Недропользователем в соответствии с законодательством Республики Казахстан о недрах и недропользовании, и сведений, полученных из иных источников в соответствии с законодательством Республики Казахстан.

Параграф 12. Дополнительное обязательство Недропользователя

92. По истечении двадцати календарных лет с даты начала экспорта углеводородов, добытых по Контракту, Недропользователь реализует одно из следующих обязательств по:

1) созданию перерабатывающих производств самостоятельно посредством создания нового юридического лица или совместно с другими лицами;

2) модернизации либо реконструкции действующих добывающих производств;

3) модернизации либо реконструкции действующих перерабатывающих производств;

4) предоставлению добываемых углеводородов для переработки на перерабатывающие предприятия (производства) на территории Республики Казахстан на договорных условиях;

5) реализации иного инвестиционного проекта или проекта, направленного на социально-экономическое развитие региона, самостоятельно посредством создания нового юридического лица или совместно с другими лицами.

93. Не позднее чем за двенадцать месяцев до истечения двадцатилетнего срока, указанного в пункте 92 Контракта, Стороны проведут переговоры с целью определения одного из обязательств, перечисленных в пункте 92 Контракта.

При этом Недропользователь не позднее шести месяцев до даты начала переговоров обязуется направить в Компетентный орган предложения по одному или нескольким обязательствам, перечисленным в пункте 92 Контракта, с приложением необходимых финансовых расчетов и обоснований.

По результатам переговоров Стороны подпишут дополнение к Контракту, в котором будет предусмотрено обязательство Недропользователя по реализации соответствующего проекта с указанием сроков реализации и его предполагаемой стоимости.

Параграф 13. Ответственность Недропользователя

94. Нарушение условий проведения операций по недропользованию, предусмотренных Контрактом и (или) Кодексом, а также иных требований законодательства Республики Казахстан влечет ответственность, установленную законами Республики Казахстан.

95. Компетентный орган письменно уведомляет Недропользователя о допущенном нарушении условий Контракта, а также о его обязанности по уплате неустойки и (или) устранению такого нарушения в установленный срок в следующих случаях:

1) выполнения Недропользователем финансовых обязательств, предусмотренных Контрактом, менее чем на тридцать процентов за отчетный год;

2) проведения операций по недропользованию по углеводородам, связанных с нарушением целостности земной поверхности, без предоставления обеспечения в соответствии с установленным графиком либо в нарушение графика формирования размера обеспечения;

3) в иных случаях нарушения Недропользователем обязательств, установленных Контрактом.

96. Срок устранения нарушения Недропользователем условий Контракта по физическому объему обязательств не должен превышать шесть месяцев, по обязательствам, указанным в подпунктах 1) и 2) пункта 95 Контракта, – три месяца, по иным обязательствам – один месяц со дня получения письменного уведомления.

97. Недропользователь обязан устранить допущенное нарушение в срок, указанный в уведомлении, и письменно сообщить об этом Компетентному органу с приложением документов, подтверждающих устранение.

98. Недропользователь вправе направить в Компетентный орган предложение о продлении срока устранения нарушения обязательств, предусмотренных Контрактом, с обоснованием причин такого продления. По результатам рассмотрения предложения о продлении срока устранения допущенных нарушений Компетентный орган в течение десяти рабочих дней со дня его получения уведомляет Недропользователя о согласии на продление срока или предоставляет мотивированный отказ в таком продлении.

99. В случае очевидной невозможности устранения нарушения обязательств, предусмотренных Контрактом, в срок, определенный в пункте 96 Контракта, Компетентный орган вправе установить иной срок, в течение которого возможно устранение такого нарушения.

100. Недропользователь несет ответственность в виде уплаты штрафа за неисполнение, ненадлежащее исполнение принятых им следующих обязательств:

1) за неисполнение программы развития местных поставщиков товаров, работ и услуг в отчетном году – в размере 10% от суммы неисполненного обязательства;

2) за невыполнение обязательств по внутристрановой ценности в кадрах, а также неисполнение или ненадлежащее исполнение программы замещения иностранных кадров казахстанскими кадрами по руководящим категориям любой отчетный год – в размере 2 000 МРП, но не более одного раза в год;

3) за неисполнение или ненадлежащее исполнение финансовых обязательств, предусмотренных пунктом 15 Контракта, – в размере 10% от суммы неисполненного за отчетный период обязательства;

4) за неисполнение или ненадлежащее исполнение обязанности поставлять нефть для переработки на территории Республики Казахстан и за ее пределами в объемах, определенных в соответствии с пунктом 49 Контракта графиками или по результатам переговоров, – в размере 10 000 МРП;

5) за не направление или несвоевременное направление уведомлений, предусмотренных в Кодексе, в том числе программы развития местных поставщиков товаров, работ и услуг на согласование в Компетентный орган – 2000 МРП;

6) за непредоставление или несвоевременное предоставление отчетов в соответствии с пунктом 20 и 69 Контракта, программ и информации – в размере 100 МРП;

7) за не направление или несвоевременное направление уведомлений в соответствии с:

пунктами 24 и 26 Контракта – в размере 5 000 МРП;

пунктами 19 и 25 Контракта – в размере 2 000 МРП;

пунктом 27 Контракта – в размере 100 МРП;

8) за неисполнение, ненадлежащее исполнение одного из показателей проектных документов, указанных в пункте 34 Контракта – 20 000 МРП;

9) за приобретение товаров, работ и услуг в нарушение пунктов 58, 59 Контракта, – 30% от суммы закупок, произведенных с таким нарушением.

101. Компетентный орган вправе досрочно прекратить действие Контракта в одностороннем порядке при неустранении недропользователем в установленный срок:

1) одного из нарушений, предусмотренных подпунктами 1) и 2) пункта 2 статьи 133 Кодекса;

2) более двух нарушений иных обязательств, установленных Контрактом.

102. За нарушение обязательств по Контракту недропользователь может быть привлечен к ответственности в течение трех лет со дня, когда государственный орган, осуществляющий контроль за соблюдением недропользователями условий Контракта, узнал или должен был узнать о нарушении данных условий. Переход права недропользования не влечет изменения срока и порядка его исчисления.

Глава 9. Непреодолимая сила

103. Ни одна из Сторон не будет нести ответственности за неисполнение или ненадлежащее исполнение каких-либо обязательств по Контракту, если такое неисполнение или ненадлежащее исполнение вызваны обстоятельствами непреодолимой силы.

104. К обстоятельствам непреодолимой силы относятся чрезвычайные и непредотвратимые при данных условиях обстоятельства, как например: чрезвычайное положение, военные конфликты, природные катастрофы, стихийные бедствия (пожары и т.п.). Приведенный перечень не является исчерпывающим.

105. В случае возникновения обстоятельств непреодолимой силы Сторона, пострадавшая от них, незамедлительно уведомляет об этом другую Сторону путем вручения либо отправки по почте письменного уведомления, уточняющего дату начала и описание обстоятельств непреодолимой силы.

106. При возникновении обстоятельств непреодолимой силы Стороны незамедлительно проводят совещание для поиска решения выхода из сложившейся ситуации и используют все средства для сведения к минимуму последствий таких обстоятельств.

107. Срок действия Контракта продлевается на срок действия обстоятельств непреодолимой силы, при условии соблюдения Сторонами пунктов 105 и 106 Контракта, путем внесения изменений в Контракт.

Глава 10. Конфиденциальность

108. Информация, полученная или приобретенная Сторонами в процессе выполнения Контракта, является конфиденциальной и подлежит защите в соответствии с гражданским законодательством Республики Казахстан, за исключением случаев, установленных Кодексом и (или) Контрактом. Стороны могут использовать конфиденциальную информацию для составления необходимых отчетов, предусмотренных законодательством Республики Казахстан.

109. Стороны не имеют права передавать конфиденциальную информацию третьим лицам без согласия другой Стороны, за исключением случаев:

1) если такая информация используется в ходе ведения судебного или арбитражного разбирательства;

2) когда информация предоставляется третьим лицам, оказывающим услуги, выполняющим работы Недропользователю, или планирующим приобрести право недропользования, долю в праве недропользования или объект, связанный с правом недропользования, по Контракту, при условии, что такое третье лицо берет на себя обязательство рассматривать такую информацию как конфиденциальную и использовать ее только в указанных выше целях и на определенный сторонами срок;

3) когда информация предоставляется банку или другой финансовой организации, у которой Недропользователь получает финансовые средства, при условии, что такой банк или другая финансовая организация берут на себя обязательство рассматривать такую информацию как конфиденциальную и использовать ее только в указанных целях;

4) предоставления информации государственным органам Республики Казахстан по основаниям, предусмотренным в законодательстве Республики Казахстан;

5) предоставления информации должностным лицам контролирующих органов Республики Казахстан при выполнении ими служебных обязанностей;

6) аффилированным лицам Недропользователя или обладателей долей в праве недропользования по Контракту на конфиденциальной основе;

7) раскрытия информации по соглашению Сторон;

8) иных случаях, предусмотренных законодательством Республики Казахстан и (или) Контрактом.

110. Положения о конфиденциальности, предусмотренные настоящей главой, действуют в течение срока действия Контракта, если иное не установлено Кодексом или соглашением Сторон.

111. Положения настоящей главы не распространяются в отношении геологической информации, раскрываемой в соответствии с пунктом 87 Контракта.

112. Информация, касающаяся исполнения контрактных и лицензионных обязательств в части внутристрановой ценности, о планировании и проведении недропользователем закупок товаров, работ и услуг, о расходах на обучение казахстанских специалистов и об объемах расходов на научно-исследовательские, научно-технические и опытно-конструкторские работы на территории Республики Казахстан, а также на социально-экономическое развитие региона и развитие его инфраструктуры не признается конфиденциальной.

Глава 11. Порядок разрешения споров

113. В случае спора, разногласия или претензии, возникших на основании либо в связи с настоящим Контрактом, (далее – «Спор») между Сторонами, Сторона, которая намерена передать Спор на разрешение, должна начать процесс разрешения Спора, направив другой Стороне письменное уведомление о наличии Спора (далее – «Уведомление о споре»). В Уведомлении о споре должны быть указаны Стороны Спора, а также должно содержаться краткое изложение характера Спора.

Если Спор не разрешен путем переговоров в течение тридцати (30) календарных дней после Уведомления о споре, то любая из Сторон вправе инициировать процедуру разрешения споров в соответствии с пунктом 114 Контракта. Указанный срок может быть продлен по соглашению Сторон.

114. Спор, не разрешенный путем переговоров, может быть передан на рассмотрение в арбитраже.

115. Местом арбитражного разбирательства будет являться г. Сингапур.

116. Состав арбитража состоит из 3 (трех) арбитров, которые назначаются в соответствии с Регламентом ЮНСИТРАЛ (далее – «Состав арбитража»). Каждая сторона назначает по одному арбитру и указывает его кандидатуру в уведомлении об арбитраже и ответе на уведомление об арбитраже, соответственно. Назначенные таким образом два арбитра избирают третьего арбитра, который выступает в качестве арбитра-председателя Состава арбитража. Для целей исполнения Регламента ЮНСИТРАЛ назначающим органом будет являться Генеральный секретарь Постоянной палаты третейского суда в Гааге. Каждый арбитр, назначенный в Состав арбитража, должен свободно владеть английским языком.

117. Физическим местом проведения арбитражных слушаний будет являться место арбитражного разбирательства, если иное не согласовано Сторонами либо Состав арбитража не потребует проведение слушаний в другом месте.

Глава 12. Изменение и прекращение действия Контракта

118. Изменения и дополнения в Контракт оформляются дополнением к Контракту, заключаемым в случаях, предусмотренных статьей 37 Кодекса. Указанные изменения и дополнения вносятся в порядке и на условиях, предусмотренных Кодексом с учетом положений Контракта.

Дополнение является неотъемлемой частью Контракта. Дополнения к Контракту подлежат регистрации в Компетентном органе.

119. Действие Контракта на недропользование прекращается в случаях, предусмотренных статьей 38 Кодекса, за исключением положений, предусмотренных в параграфах 6, 8 и 10 Главы 8, Главы 10 и Главы 11 Контракта, которые сохраняют свое действие до полного исполнения Сторонами своих обязательств.

120. Контракт досрочно прекращает свое действие в следующих случаях:

1) досрочного прекращения действия Контракта на недропользование компетентным органом в одностороннем порядке в случаях, предусмотренных пунктами 101 и (или) 121 Контракта;

2) возврата Недропользователем всего участка недр до истечения срока действия Контракта;

3) в иных случаях, предусмотренных законодательством Республики Казахстан.

121. Компетентный орган досрочно прекращает действие Контракта в одностороннем порядке в случаях:

1) вступления в силу решения суда о запрете деятельности по недропользованию по Контракту;

2) проведения операций по недропользованию без соответствующих утвержденных Недропользователем и получивших положительные заключения предусмотренных законодательством экспертиз проектных документов;

3) нарушения требований пункта 1 статьи 44 Кодекса, повлекшего угрозу национальной безопасности;

4) по решению Правительства в случаях и в порядке, предусмотренных статьей 106 Кодекса.

122. Со дня прекращения действия Контракта право недропользования прекращается, а участок (участки) недр, закрепленный (закрепленные) в Контракте, является возвращенным (являются возвращенными) государству.

Глава 13. Заключительные положения

123. Применимым правом по Контракту является право Республики Казахстан.

124. К сделкам по переходу права недропользования применяется право Республики Казахстан.

125. Контракт составлен на казахском и русском языках, по одному экземпляру на казахском и русском языках для каждой из сторон, имеющих одинаковую юридическую силу.

126. Техническая документация и информация относительно проведения операций по недропользованию по Контракту составляются на казахском и (или) русском языках.

127. При изменении почтового адреса по Контракту каждая из Сторон обязана представить письменное уведомление другой Стороне в течение семи (7) дней. Сторона, не исполнившая требование, предусмотренное настоящим пунктом, утрачивает право ссылаться на неполучение уведомлений от другой Стороны.

128. Все приложения к Контракту рассматриваются как его неотъемлемые части. При наличии каких-либо расхождений между положениями приложений и самим Контрактом, положения Контракта имеют преимущественную силу.

129. Определения и термины, используемые в Контракте, имеют значения, определенные для них в Кодексе и (или) в соответствующих нормативных правовых актах Республики Казахстан.

130. Отношения Сторон, их права и обязанности, не урегулированные Контрактом, регулируются законодательством Республики Казахстан.

131. Настоящий Контракт заключен «___» (дня), (месяца) 2023 года в г. Астана (Республика Казахстан), уполномоченными представителями Сторон.

132. Юридические адреса и подписи Сторон:

**ГУ «Министерство энергетики АО «Национальная компания
Республики Казахстан» «КазМунайГаз»**

Республика Казахстан, Республика Казахстан,
г. Астана, ул. Кабанбай батыра 19, блок А г. Астана, Динмухамед Кунаева 8

Тіркеу № 5181-УВЛ-СП

2023 ЖЫЛҒЫ «27» ақпан

**Құзыретті орган ретінде әрекет ететін
Қазақстан Республикасының Энергетика министрлігі**

мен

**«ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясы»
акционерлік қоғамы**

арасындағы

**КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ ҚАЗАҚСТАНДЫҚ СЕКТОРЫНДА ОРНАЛАСҚАН
«ҚАЛАМҚАС-ТЕҢІЗ, ХАЗАР ЖӘНЕ ӘУЕЗОВ» ЖЕР ҚОЙНАУЫ
УЧАСКЕЛЕРІНДЕ КӨМІРСУТЕКТЕРДІ ӨНДІРУГЕ АРНАЛҒАН
КЕЛІСІМШАРТ**

Астана қ., 2023 жыл

Бұдан әрі Құзыретті органмен бірлесіп «Тараптар» деп аталатын, оның атынан бұдан әрі «Құзыретті орган» деп аталатын құзыретті орган ретінде «Қазақстан Республикасының Энергетика министрлігі» ММ әрекет ететін Қазақстан Республикасы мен бұдан әрі «Жер қойнауын пайдаланушы» деп аталатын «ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясы» АҚ арасындағы Күрделі жобалар бойынша көмірсутектерді өндіруге арналған келісімшарт (бұдан әрі – «Келісімшарт»).

Осы Келісімшартқа Тараптар тікелей келіссөздер хаттамасына және Құзыретті органның Каспий теңізінің қазақстандық секторында орналасқан бұдан әрі бірлесіп «жер қойнауы учаскесі» деп аталатын «Қаламқас-теңіз, Хазар және Әуезов» жер қойнауы учаскелерінде жер қойнауын пайдалану құқығын Жер қойнауын пайдаланушыға беру туралы 2023 жылғы «24» қаңтардағы шешіміне сәйкес 2023 жылғы «___» _____ қол қойды.

Мазмұны

Кіріспе	
1-тарау.	Келісімшарттың мәні
2-тарау.	Келісімшарттың қолданылу мерзімі
3-тарау.	Жер қойнауы учаскесінің шекаралары
4-тарау.	Құзыретті органның құқықтары
5-тарау.	Құзыретті органның міндеттері
6-тарау.	Жер қойнауын пайдаланушының Құқықтары
7-тарау.	Жер қойнауын пайдаланушының міндеттері
8-тарау.	Жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды жүргізу шарттары
1-параграф.	Жалпы шарттар
2-параграф.	Көмірсутектерді өткізу және (немесе) экспорттау
3-параграф.	Жер қойнауын және қоршаған ортаны қорғау, жер қойнауын ұтымды және кешенді пайдалану
4-параграф.	Салық салу және кедендік төлемдер
5-параграф.	Тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді сатып алу
6-параграф.	Жер қойнауын пайдалану салдарын жою және жер қойнауы учаскесін консервациялау
7-параграф.	Есепке алу және есептілік
8-параграф.	Жер қойнауын пайдалану құқығының және жер қойнауын пайдалану құқығымен байланысты объектілердің ауысуы және оларға салынатын ауыртпалық
9-параграф.	Мүлікке және ақпаратқа меншік құқығы
10-параграф.	Жер қойнауын пайдалану құқығы тоқтатылған кездегі жер қойнауы учаскесі және мүлік

11-параграф. Жер қойнауын пайдаланушының Келісімшарт талаптарын сақтауын бақылау

12-параграф. Жер қойнауын пайдаланушының қосымша міндеттемесі

13-параграф. Жер қойнауын пайдаланушының жауапкершілігі

9-тарау. Еңсерілмейтін күш

10-тарау. Құпиялылық

11-тарау. Дауларды шешу тәртібі

12-тарау. Келісімшартты өзгерту және тоқтату

13-тарау. Қорытынды ережелер

Көмірсутектерді өндіруге арналған келісімшартқа қосымшалар:

1-қосымша – Жер қойнауы учаскесінің (учаскелерінің) кеңістікті шекаралары

Кіріспе

Мыналарды:

1) Қазақстан Республикасы Конституциясының 6-бабына сәйкес жер қойнауы халыққа тиесілі, халықтың атынан меншік құқығын мемлекет жүзеге асыратындығын;

2) Қазақстан Республикасы жер қойнауы учаскесін «Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы» Қазақстан Республикасы Кодексінде (бұдан әрі – Кодекс) көзделген негіздермен, талаптармен және шекте пайдалануға беретіндігін;

3) Жер қойнауын пайдаланушыда жер қойнауы учаскесінде көмірсутектерді ұтымды және тиімді барлауды және өндіруді жүргізу ниеті, қаржылық және техникалық мүмкіндіктерінің болуын;

4) Қазақстан Республикасы Үкіметінің құзыретті органды белгілегендігін және оған Келісімшартты жасасу және орындау құқығын бергендігін;

5) жер қойнауын пайдалану Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес жүзеге асырылатындығын;

6) Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт мазмұны, жасасу, орындау және тоқтату тәртібі Кодексте белгіленетін шарт болып табылатындығын;

7) Қазақстан Республикасының атынан Құзыретті орган және Жер қойнауын пайдаланушы Келісімшарт күрделі жоба бойынша көмірсутектерді өндіру кезінде олардың өзара құқықтары мен міндеттерін реттейтіні туралы уағдаласқанын;

8) Қазақстан Республикасының Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігі Геология комитетінің 17.01.2023 жылғы № 31-08 / 1213 хатына сәйкес:

- «Қаламқас-теңіз» учаскесі бойынша мұнай қорлары геологиялық/алынатын санаттар бойынша:

еріген газ қорлары геологиялық/алынатын санаттар бойынша:

құрғақ газ геологиялық/алынатын санаттар бойынша:

текше м. құрады;

2) «Хазар» учаскесі бойынша мұнай қорлары геологиялық/алынатын санаттар бойынша:

еріген газ қорлары геологиялық/алынатын санаттар бойынша:

млн текше м.,

геологиялық/алынатын санаттар бойынша:

3) «Әуезов» учаскесі бойынша мұнай қорлары геологиялық/алынатын санаттар бойынша:

еріген газ қорлары геологиялық/алынатын санаттар бойынша:

Қазақстан Республикасы атынан Құзыретті орган жер қойнауын пайдаланушы төмендегілер туралы уағдаласады:

1-тарау. Келісімшарттың мәні

1. Құзыретті орган Қазақстан Республикасы атынан жер қойнауын пайдаланушыға Келісімшартта белгіленген мерзімге Келісімшартқа №1 қосымшада белгіленген жер қойнауын пайдалану учаскесінде жер қойнауын пайдалану құқығын береді, ал Жер қойнауын пайдаланушы өз есебінен және тәуекелімен Келісімшарттың талаптарына және Кодекске сәйкес жер қойнауын пайдалануды жүзеге асыруға міндеттенеді.

2. Жер қойнауы учаскесінде жер қойнауын пайдалану құқығы Келісімшарт күшіне енген күннен – Келісімшарт Құзыретті органда тіркелген күннен («Күшіне ену күні») бастап туындайды.

3. Жер қойнауын пайдаланушы жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген ережелерді және Келісімшарттың ережелерін сақтаған жағдайда, Жер қойнауын пайдаланушы жер қойнауы учаскесінде көмірсутектерді өндіруді жүзеге асыруға құқылы.

2-тарау. Келісімшарттың қолданылу мерзімі

4. Келісімшарт _____ мерзімге жасалды және 20__ жылғы «__»

_____ дейін қолданылады

5. Келісімшарт бойынша өндіру кезені Тараптардың Кодекстің 120-бабында белгіленген тәртіппен және шарттарда Келісімшартқа толықтыру жасасуы арқылы ұзартылуы мүмкін

6. Ұзарту мерзімі Келісімшартқа тиісті толықтырулар Құзыретті органда тіркелген күннен бастап есептеледі.

3-тарау. Жер қойнауы учаскесінің шекаралары

7. Жер қойнауын пайдаланушы Келісімшартқа сәйкес көмірсутектерді өндіру жөніндегі операцияларды жүргізуге құқылы болатын жер қойнауы учаскесінің кеңістікті шекаралары Келісімшарттың ажырамас бөлігі болып табылатын қосымшада белгіленеді.

8. Жер қойнауы учаскесін түрлендіру Келісімшартқа толықтыру жасасу арқылы Кодекстің 113, 114, 115-баптарында белгіленген тәртіппен және негіздер бойынша жүргізіледі.

9. Жер қойнауы учаскесінің (учаскелерінің) барлығын немесе бір бөлігін қайтару Кодексте көзделген тәртіппен және мерзімдерде жүзеге асырылады.

4-тарау. Құзыретті органның құқықтары

10. Құзыретті орган:

1) Кодексте және (немесе) Келісімшартта көзделген жағдайларда және тәртіппен Келісімшарттың қолданылуын мерзімінен бұрын тоқтатуға;

2) Кодексте және (немесе) Келісімшартта көзделген жағдайларда және тәртіппен Келісімшарт талаптарын өзгертуді және (немесе) толықтыруды талап етуге;

3) Жер қойнауын пайдаланушының Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен Келісімшарт талаптарын сақтауын қадағалауды жүзеге асыруға;

4) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген тәртіппен және жағдайларда Қазақстан Республикасында тиісті халықаралық шарттар жоқ мемлекетпен келісімге қол жеткізгенге дейін жер қойнауының шекара маңындағы учаскесінде жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды тоқтата тұру туралы шешім қабылдауға;

5) Қазақстан Республикасының заңнамасында және (немесе) Келісімшартта көзделген өзге де құқықтарды жүзеге асыруға құқылы.

5-тарау. Құзыретті органның міндеттері

11. Жер қойнауын пайдаланушы Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасында және Келісімшартта көзделген ережелерді сақтаған жағдайда, Құзыретті орган Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасында белгіленген жағдайларда, тәртіппен және талаптармен:

- 1) Кодексте көзделген тәртіппен және шарттарда Келісімшарттың қолданылу мерзімін ұзартуға;
- 2) Кодексте көзделген тәртіппен жер қойнауы учаскесін түрлендіруді жүзеге асыруға;
- 3) Қазақстан Республикасының заңнамасында және (немесе) Келісімшартта көзделген өзге де міндеттерді орындауға міндеттенеді.

6-тарау. Жер қойнауын пайдаланушының құқықтары

12. Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасында және Келісімшартта көзделген ережелерді сақтаған кезде, Жер қойнауын пайдаланушы:

- 1) кәсіпкерлік мақсатта бөлінген жер қойнауы учаскесі шегінде жер қойнауын өтеулі негізде пайдалануға;
- 2) өз қалауынша өз қызметінің нәтижелерін, оның ішінде өндірілген көмірсутектерді пайдалануға, егер Кодексте және (немесе) Келісімшартта басқасы көзделмесе;
- 3) жер қойнауы учаскесінің аумағында, ал қажет болғанда жер қойнауын пайдаланушыға белгіленген тәртіппен ұсынылған басқа жер учаскелерінде жұмыстарды жүзеге асыру үшін қажетті өндірістік және әлеуметтік сала объектілерін салуға, сондай-ақ шарттардың негізінде жер қойнауы учаскесіндегі әрі оның шегінен тыс жердегі баршаға ортақ объектілерді және коммуникацияларды пайдалануға;
- 4) Келісімшарт бойынша операторды тағайындауға;
- 5) Кодексте белгіленген тәртіппен және талаптармен барлауға немесе өндіруге арналған бүкіл учаскені қайтару арқылы жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды мерзімінен бұрын тоқтатуға;
- 6) өндіру кезеңі ішінде жер қойнауы учаскесінің шекаралары шегінде көмірсутектер кен орнының геологиялық құрылымы мен қорларын нақтылау мақсатында көмірсутектерді өндіруді жүзеге асыруға, сондай-ақ өндіру учаскесін жете зерделеуді (жете барлауды) жүргізуге;
- 7) өндіру кезеңі өткенге дейін кез келген уақытта құрылыстарды, жабдықтарды, ұңғымаларды және өзге де мүлікті қоса алғанда, жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды жүргізу кезінде пайдаланылатын жекелеген технологиялық объектілерді консервациялауды немесе жоюды жүргізуге;
- 8) өндіру кезеңін ұзартуға өтініш беруге;
- 9) жер қойнауы учаскесін түрлендіруге өтініш беруге;
- 10) арнайы рұқсаттар немесе лицензиялар алмай, көмірсутектерді өндіру кезінде жер асты суларын ілеспе алуды жүзеге асыруға құқылы. Ілеспе өндірілген жер асты суларын одан әрі пайдалану Қазақстан Республикасының су және экологиялық заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады;
- 11) Келісімшарттың 11-тарауында көзделген дауларды шешу тәртібіне сәйкес дауларды шешу рәсімін бастауға;

12) Кодекстің 28-1-бабына сәйкес жергілікті өндірушілерді қолдауға бағытталған ерікті негізде көмірсутектер саласындағы кәсіпкерлікті ынталандыру туралы келісім жасасуға;

13) қажет болған жағдайда заңнамада белгіленген тәртіппен жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды жүргізу үшін шетелдік жұмыс күшін тартуға;

14) Кодекске сәйкес құзыретті органның Келісімшарттың қолданысын мерзімінен бұрын тоқтатуына дау айтуға;

15) Қазақстан Республикасының заңнамасында және (немесе) Келісімшартта көзделген өзге де құқықтарды жүзеге асыруға құқылы.

7-тарау. Жер қойнауын пайдаланушының міндеттері

13. Жер қойнауын пайдаланушы жер қойнауы учаскесін Келісімшартта көзделген мақсаттарда ғана пайдалануға міндетті.

14. Келісімшарттың қолданылуы тоқтатылған кезде Жер қойнауын пайдаланушы технологиялық объектілерді консервациялауға немесе жоюға және жер қойнауын пайдалану салдарына байланысты операцияларды қоспағанда, жер қойнауын пайдалану жөніндегі кез келген операцияларды тоқтатуға міндетті.

15. Өндіру кезеңі ішінде, екінші жылдан бастап Жер қойнауын пайдаланушы жыл сайын:

1) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Жер қойнауын пайдаланушының көмірсутектерді өндіру кезеңінің өткен жылында өндіруге жұмсаған шығындарының бір пайызы мөлшерінде қазақстандық кадрларды оқытуды қаржыландыруды жүзеге асыруға;

2) алдыңғы жылдың қорытындылары бойынша көмірсутектерді өндіру кезеңінде Келісімшарт бойынша инвестициялардың бір пайызы мөлшерінде өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуын және оның инфрақұрылымын дамытуды қаржыландыруды жүзеге асыруға міндетті. Өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуын және оның инфрақұрылымын дамыту шығыстарын қаржыландыруға Жер қойнауын пайдаланушының өңірдің әлеуметтік инфрақұрылымы объектілерін дамытуға және қолдауға арналған шығыстары, сондай-ақ осы мақсаттарда оның мемлекеттік бюджетке аударатын қаражаты жатады.

3) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес көмірсутектерді өндіру кезеңінің алдыңғы жылында Жер қойнауын пайдаланушының өндіруге жұмсаған шығындарының бір пайызы мөлшерінде ғылыми-зерттеу, ғылыми-техникалық және (немесе) тәжірибелік-конструкторлық жұмыстарды қаржыландыруды жүзеге асыруға.

Белгіленген минимумнан асатын, осы тармаққа сәйкес жүзеге асырылған қаржыландыру көлемі Жер қойнауын пайдаланушының тиісті міндеттемелерін орындауы есебіне келесі жылы ескеріледі.

16. Келісімшарт бойынша жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияны жүргізу мақсатында кадрлардағы елішілік құндылықты айқындау кезінде жер қойнауын пайдаланушы мыналарды басшылыққа алуға міндетті:

1) жер қойнауын пайдаланушының басқарушылық және әкімшілік мұқтаждықтарына қарай шетелдік немесе қазақстандық кадрларға қажеттіліктері;

2) Қазақстан Республикасының нарығында жер қойнауын пайдаланушының қажеттіліктеріне сәйкес келетін белгілі бір санат бойынша білікті қазақстандық персоналдың болуы;

3) тағылымдамадан өтуді қоса алғанда, қазақстандық кадрларды кезең-кезеңмен оқытуға және кейіннен шетелдік кадрларды басқарушы санаттар бойынша қазақстандық кадрлармен біртіндеп ауыстыру;

4) Жер қойнауын пайдаланушының

Қазақстан Республикасының азаматтарын қосалқы мердігерлік жұмыстарға тарту жөніндегі міндеттемелердің сақталуын қамтамасыз ету.

Кадрлардағы елішілік құндылықтың ең аз үлесі: басшылар мен олардың орынбасарлары бойынша кемінде елу пайызды (50%), құрылымдық бөлімшелердің басшылары бойынша кемінде елу пайызды (50%), ал мамандар мен білікті жұмысшылар бойынша кемінде жетпіс пайызды (70%) құрайтын болады.

Бұл ретте Қазақстан Республикасының халықты жұмыспен қамту және халықтың көші-қоны туралы заңнамасына сәйкес корпоративішілік ауыстыру шеңберінде Қазақстан Республикасының аумағында еңбек қызметін жүзеге асыратын басшылар, менеджерлер мен мамандардың саны әрбір тиісті санат бойынша басшылар, менеджерлер мен мамандардың жалпы санының елу пайызынан аспауға тиіс.

17. Жер қойнауын пайдаланушы елішілік құндылық үлесін қамтамасыз етуге және Келісімшарттың 8-тарауының 5-параграфына сәйкес тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді сатып алуға міндетті.

18. Жер қойнауын пайдаланушы Құзыретті органмен Келісімшарттың 8-тарауының 5-параграфына сәйкес тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді жергілікті жеткізушілердің дамыту бағдарламасын келісуге міндетті.

19. Қазақстан Республикасының ерекше қорғалатын табиғи аумақтар саласындағы заңнамасына сәйкес ерекше экологиялық, ғылыми, тарихи-мәдени және рекреациялық құндылығы бар геологиялық, геоморфологиялық және гидрогеологиялық объектілер табылған жағдайда, Жер қойнауын пайдаланушы учаскедегі жұмыстарды дереу тоқтатуға және бұл туралы жер қойнауын зерттеу жөніндегі уәкілетті органға және қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органды жазбаша хабардар етуге міндетті.

20. Жер қойнауын пайдаланушы жер қойнауын пайдалану бойынша жүргізілетін операциялардың есебін жүргізуге және Келісімшарттың 8-тарауының 7-параграфында көзделген есептерді ұсынуға міндетті.

21. Жер қойнауын пайдаланушы тартылған шетелдік персоналға қатысты қазақстандық персонал үшін тең еңбек жағдайларын, оның ішінде еңбекақы төлеуді қамтамасыз етуге міндетті.

22. Жер қойнауын пайдаланушы уәкілетті ұйым жариялайтын инфляция деңгейінен төмен емес қазақстандық персонал үшін жыл сайынғы жалақыны индексстеуді қамтамасыз етуге міндетті.

23. Жер қойнауын пайдаланушы негізделген нарықтық жағдайларға сәйкес олар көрсететін мұнай-сервистік жұмыстарға/көрсетілетін қызметтерге тартылған мердігер ұйымдар үшін кемсітпейтін тарифтерді белгілеуді қамтамасыз етеді.

24. Жер қойнауын пайдаланушы жер қойнауын пайдалану құқығын берген мемлекеттік органды жер қойнауын пайдаланушының қызметін тікелей немесе жанама бақылайтын адамдардың және (немесе) ұйымдардың құрамының өзгергені туралы осындай өзгеріс болған күннен бастап күнтізбелік отыз күн ішінде хабардар етуге міндетті.

25. Жер қойнауын пайдаланушы жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт бойынша оператордың өкілеттігін тоқтату туралы құзыретті органды дереу хабардар етуге міндетті.

26. Әрбір жаңа кенжатынды (кенжатындар жиынтығын) ашқан кезде Жер қойнауын пайдаланушы осындай ашылу болған күннен бастап бір айдың ішінде жер қойнауын зерттеу жөніндегі уәкілетті органға табуды растау туралы өтініш жібереді.

27. Жер қойнауын пайдаланушы жер қойнауын зерттеу жөніндегі уәкілетті орган табуды растаған күннен бастап бір айдың ішінде бұл туралы құзыретті органды жазбаша түрде хабардар етуге міндетті.

28. Жер қойнауын пайдаланушы жер қойнауы учаскесінің аумағындағы бұрын бұрғыланған барлық ұңғымаларды теңгерімге қабылдауға, олар бойынша мониторинг жүргізуге міндетті.

29. Жер қойнауын пайдаланушы заңнамада белгіленген жағдайларда және тәртіппен жер қойнауы учаскесінде (учаскелерінде) жер қойнауын пайдалану жөніндегі операциялардың салдарын өз қаражаты есебінен жоюға міндетті. Келісімшарттың қолданылу мерзімінің тоқтатылуы Жер қойнауын пайдаланушының жер қойнауын пайдаланудың салдарын жою жөніндегі міндеттемелерінің тоқтатылуына әкелмейді.

30. Жер қойнауын пайдаланушы Келісімшарттың 8-тарауының 6-параграфына сәйкес жою бойынша өз міндеттемелерінің орындалуын қамтамасыз етуді ұсынуға міндетті. Мұндай қамтамасыз етуді ұсыну жер қойнауын пайдалану салдарын жою жөніндегі міндеттемені орындаудан босатпайды.

31. Жер қойнауын пайдаланушы өндіру кезеңі ішінде техникалық және (немесе) геологиялық себептер бойынша жойылуға тиіс және кен орнын игеру жобасына сәйкес өзге де мақсаттарда пайдалануға болмайтын ұңғымаларды жоюға міндетті.

32. Кодексте көзделген жағдайларда, Жер қойнауын пайдаланушы консервациялау жобасында белгіленген мерзімде жер қойнауы учаскесін консервациялауды аяқтауға міндетті.

Жер қойнауы учаскесін консервациялау жөніндегі міндеттемелер жер қойнауын пайдаланушының қаражаты есебінен орындалады. Кодекстің 107-бабы 4-тармағының 2) тармақшасында көзделген жағдайда міндеттемелердің сомалары орындалғаннан кейін жер қойнауын пайдаланушыға қамтамасыз ету қаражаты есебінен өтеледі.

33. Кодекстің 146-бабының 1-тармағында белгіленген жағдайларды қоспағанда, Жер қойнауын пайдаланушы шикі газды жағуға жол бермеуге міндетті.

34. Жер қойнауын пайдаланушының Келісімшарт бойынша міндеттемесі ретінде оның Жер қойнауын пайдаланушы бекіткен және Кодексте және Қазақстан Республикасының өзге де заңдарында көзделген жобалау құжаттарына оң қорытындылар алған мынадай көрсеткіштерді орындауы белгіленеді:

- 1) пайдалану ұңғымалары торының тығыздығы;
- 2) әрбір пайдалану объектісі бойынша өндіруші және айдау ұңғымаларының арақатынасы;
- 3) кенжатындар бойынша өтемақы коэффициенті;
- 4) қабаттық және кенжарлық қысымның қанығу қысымына немесе конденсация қысымына қатынасы;
- 5) қабат қысымының кенжар қысымына қатынасы;
- 6) ұңғымалар бойынша газ факторының барынша жол берілетін шекті шамасы;
- 7) көмірсутектерді өндіру көлемдері;
- 8) қабат қысымын арттыру үшін кері айдалатын жұмыс агентінің көлемдері;
- 9) пайдалану ұңғымаларын іске қосу көрсеткіштері.

Бұл ретте осы тармақта көрсетілген көрсеткіштердің мәні келісімшартқа енгізілмейді және жобалау құжаттары негізге алына отырып айқындалады.

35. Жер қойнауын пайдаланушы Келісімшарттың 8-тарауының 12-параграфына сәйкес қосымша міндеттеменің орындалуын қамтамасыз етуге міндетті.

36. Жер қойнауын пайдаланушы Келісімшарт күшіне енген күннен бастап екі жылдан кешіктірмей кен орнын (кен орындарын) игеру жобасын Кодекске сәйкес жер қойнауын пайдалану саласындағы базалық жобалау құжаттарын әзірлеуге, бекітуге және мемлекеттік сараптамадан өту үшін ұсынуға міндеттенеді.

37. Жер қойнауын пайдаланушы Қазақстан Республикасының заңнамасында және (немесе) Келісімшартта көзделген өзге де міндеттерді орындауға міндетті.

8-тарау. Жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды жүргізу шарттары

1-параграф. Жалпы шарттар

38. Жер қойнауын пайдалану жөніндегі операциялар өнеркәсіптік қауіпсіздік пен Қазақстан Республикасының экологиялық заңнамасының талаптарына сәйкес келуге тиіс.

39. Жер қойнауын пайдалану жөніндегі операциялар Жер қойнауын пайдаланушы бекіткен және Кодексте және Қазақстан Республикасының өзге де заңдарында көзделген оң қорытындылар алған көмірсутектер кен орнын игеру жобасына сәйкес жүргізілуге тиіс.

40. Жобалау құжаттарында көзделмеген, сондай-ақ жобалау құжаттары болмаған кезде жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды жүргізуге тыйым салынады.

41. Жобалау құжаттарында көзделген көмірсутектерді өндіру жөніндегі жұмыстарды жүргізу әдістері мен тәсілдері жер қойнауын пайдаланудың оң тәжірибесіне сәйкес келуге тиіс.

42. Жер қойнауын пайдалану жөніндегі тиісті операцияларды жүргізу үшін қажетті жобалау құжаттарының түрлері, құрамы және мазмұнына қойылатын талаптар Жер қойнауын ұтымды және кешенді пайдалану жөніндегі бірыңғай қағидаларда айқындалады.

43. Жер қойнауын пайдаланушы өндіруді жүзеге асыру кезінде жер қойнауын пайдаланудың оң тәжірибесіне негізделген жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды жүргізудің неғұрлым тиімді әдістері мен технологияларын таңдауға тиіс.

44. Өндіру жер қойнауын пайдаланудың оң тәжірибесіне сәйкес базалық жобалау құжатында көзделмеген көмірсутектердің жоғалуын болдырмайтын әдістермен және тәсілдермен жүргізілуі тиіс.

45. Кодекстің 24-бабында көзделген ережелерді ескере отырып, жер қойнауын пайдаланушы жер қойнауын пайдалану бойынша операцияларды жүргізу кезінде басқа адамдарға жер қойнауы учаскесінің аумағы шегінде еркін жүріп-тұруға, егер қауіпсіздіктің ерекше жағдайларына байланысты болмаса және мұндай қызмет жер қойнауын пайдалану бойынша операцияларды жүргізуге кедергі келтірмесе, жалпы пайдаланудағы объектілерді және коммуникацияларды пайдалануға кедергі келтірмеуге міндеттенеді.

2-параграф. Көмірсутектерді сату және (немесе) экспорттау

46. Қазақстан Республикасының көлік шығыстары мен көмірсутектерді сатуға арналған шығындарды шегергенде мәмілелер жасау кезінде Жер қойнауын пайдаланушы қолданатын, мәміле жасалған күні қалыптасқан бағадан аспайтын бағалар бойынша көмірсутектерді сатып алуға басқа тұлғалар алдында басым құқығы бар.

Бұл ретте мемлекет өндірілген көмірсутектер көлемін сатып алуға басым құқықты іске асырған кезде Жер қойнауын пайдаланушыдан сатып алынатын көмірсутектердің көлемі мемлекеттің жалпы қажеттіліктерін ескере отырып, мемлекеттің жалпы қажеттілігін негізге ала отырып айқындалатын болады және өңірдегі және Қазақстан Республикасындағы көмірсутектер өндірудің жалпы көлемінен жер қойнауын пайдаланушының орналасқан өңірінің өндіру үлесіне барабар болады.

Сатып алынатын көмірсутектердің құнын төлеу теңгемен жүзеге асырылады.

Мәмілелер жасау кезінде жер қойнауын пайдаланушы қолданатын көмірсутектердің бағалары туралы ақпарат болмаған жағдайда, көлік шығыстары мен көмірсутектерді өткізуге арналған шығындарды шегергенде, мемлекет көмірсутектерді сатып алу жөніндегі мәмілені жасау күніне әлемдік нарықтарда қалыптасқан бағадан аспайтын бағалар қолданылады.

47. Қазақстан Республикасының жер қойнауы туралы заңнамасына және Келісімшартқа сәйкес Жер қойнауын пайдаланушыға тиесілі иеліктен шығарылатын шикі газды, сондай-ақ Жер қойнауын пайдаланушылар өндірген шикі газды қайта өңдеу процесінде өндірген және Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына және Келісімшартқа сәйкес оған тиесілі тауарлық газды басқа адамдар алдында басым құқыққа ие.

48. Төтенше немесе соғыс жағдайы енгізілген жағдайда Қазақстан Республикасының Үкіметі Жер қойнауын пайдаланушыға тиесілі көмірсутектердің бір бөлігін немесе барлығын реквизициялауға құқылы. Реквизициялау төтенше немесе соғыс жағдайының қолданылу мерзімі ішінде Қазақстан Республикасының мұқтажы үшін қажетті мөлшерде жүзеге асырылуы мүмкін.

Қазақстан Республикасы реквизицияланған көмірсутектер үшін заттай нысанда немесе олардың құнын теңгемен төлеу арқылы реквизициялау күніне көмірсутектермен мәмілелер жасау кезінде Жер қойнауын пайдаланушы қолданатын бағадан аспайтын бағалар бойынша, көлік шығыстары мен өткізуге арналған шығындарды шегергенде өтемақыға кепілдік береді.

49. Кодекстің 130-бабы 1-тармағының үшінші бөлігінің қолданылуына байланысты Қазақстан Республикасының аумағында өңдеу үшін өндіру кезеңінде келісімшарт бойынша өндірілген мұнайды жеткізу көлемі бойынша талаптар Каспий немесе Арал теңіздерінің қазақстандық секторы шегінде толық немесе ішінара орналасқан жер қойнауы учаскелеріне қолданылмайды.

Бұл ретте Құзыретті органмен келіссөздердің нәтижелері бойынша Жер қойнауын пайдаланушы Қазақстан Республикасының аумағында өңдеу үшін өндіру кезеңінде келісімшарт бойынша өндірілген мұнайды жеткізуді жүзеге асыруға құқылы.

50. Жер қойнауын пайдаланушы өзі өндірген жеңіл көмірсутектердің кең фракциясын иеліктен шығаруды не процессингке беруді ниеттенген жағдайда мұндай иеліктен шығару немесе процессингке беру өндірістік қуаттары

Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан сұйытылған мұнай газын өндірушілерге ғана жүзеге асырылуға тиіс.

3-параграф. Жер қойнауын және қоршаған ортаны қорғау, жер қойнауын ұтымды және кешенді пайдалану

51. Көмірсутектерді, оның ішінде теңізде барлау мен өндіруді жүргізудің міндетті шарттары:

- 1) жер қойнауын қорғауды қамтамасыз ету;
- 2) жоғары технологияларды қолдану және жер қойнауын пайдаланудың оң тәжірибесі негізінде жер қойнауын ұтымды және экономикалық жағынан тиімді пайдалану;
- 3) Қазақстан Республикасының өнеркәсіптік қауіпсіздік және экологиялық заңнамасының талаптарын сақтау;
- 4) өндірістік объектілерді шикі мұнай мен газ конденсатын есепке алу аспаптарымен жарактандыру және олардың жұмыс істеуін қамтамасыз ету.

52. Жер қойнауын пайдаланушы жер қойнауының жай-күйіне мониторинг пен кен орнының игерілуіне бақылау жүргізілуін ұйымдастыруды қамтамасыз етуге міндетті.

53. Теңізде операциялар жүргізу кезінде Жер қойнауын пайдаланушы оларды теңізде операциялар жүргізудің ең үздік тәжірибесіне сәйкес жүргізуге міндетті.

54. Мыналарды:

- 1) Кодекстің 146-бабында белгіленген жағдайларда және шарттармен жағылатын;
- 2) жер қойнауын пайдаланушы бекіткен және Кодекс пен Қазақстан Республикасының өзге де заңдарында көзделген сараптамалардың оң қорытындыларын алған жобалау құжатта көзделген көлемдерде жер қойнауын пайдаланушы өзінің технологиялық қажеттіліктеріне пайдаланатын;
- 3) Жер қойнауын пайдаланушы өзге тұлғаларға қайта өңдеу және (немесе) көдеге жарату мақсатында өткізетін шикі газ көлемдерін қоспағанда, өндірілетін шикі газдың толық көлемін қайта өңдемей, көмірсутектерді өндіруге тыйым салынады.

4-параграф. Салық салу және кедендік төлемдер

55. Осы Келісімшарт шеңберінде жүзеге асырылатын қызмет бойынша салықтар және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер бойынша салық міндеттемелерін орындау, Келісімшартқа қол қойылған күні қолданыста болатын «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы» Қазақстан Республикасы Кодексінің (Салық кодексі) 722-1-бабында көзделген жағдайларды қоспағанда, Жер қойнауын пайдаланушы оларды төлеу жөніндегі

міндеттемелер туындаған күні қолданылатын Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес жүзеге асырады.

56. Ұлттық Банктің ресми бағамы бойынша Жер қойнауын пайдаланушы Келісімшарт жасасқанға дейін төлеген күніне теңгемен төленген қол қою бонусының мөлшері банктік тапсырмаға сәйкес 2023 жылғы «___»

№ _____
кұрайды.

57. Жер қойнауын пайдаланушыға Қазақстан Республикасының күшіне енген күнгі қолданыстағы заңнамасына сәйкес Келісімшарт бойынша өндірілген шикі мұнайға әкетілетін кедендік баждарды төлеуден уақытша босату беріледі.

5-параграф. Тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді сатып алу

58. Келісімшарт бойынша қызметті жүзеге асыру кезінде Жер қойнауын пайдаланушының тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді сатып алуы Жер қойнауын пайдаланушы белгілеген тәртіпке сәйкес жүргізіледі. Бұл ретте мұндай тәртіп мыналарды қамтамасыз етуі тиіс:

1) өндіру кезеңінде Жер қойнауын пайдаланушы бекіткен және құзыретті органмен келісілген тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді жергілікті өнім берушілерді дамыту бағдарламаларын орындау;

2) тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді барлық мүдделі жеткізушілерге тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді сатып алуға арналған конкурса қатысу үшін толық және кемсітпейтін мүмкіндіктер беру;

3) тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді әлеуетті жеткізушілерді алдын ала іріктеудің объективті өлшемшарттарын қолдану;

4) барлық мүдделі тұлғалар үшін тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді жоспарланып отырған сатып алу туралы ақпаратқа, сондай-ақ әлеуетті өнім берушілерге қойылатын талаптарға, оның ішінде Жер қойнауын пайдаланушының ресми интернет-ресурстарында орналастыру арқылы ашық қолжетімділік.

59. Жер қойнауын пайдаланушы алты (6) айдан кешіктірмей Келісімшарттың 58-тармағының ережелеріне сәйкес тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді сатып алу тәртібін әзірлеуге міндеттенеді.

60. Жер қойнауын пайдаланушы Келісімшарт жасалған күннен бастап он екі (12) айдан кешіктірмей құзыретті органмен келіседі:

Келісімшарттың 58-тармағына сәйкес өндіру кезеңінде тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді жергілікті жеткізушілерді дамыту бағдарламасы;

Келісімшарттың 16-тармағына сәйкес шетелдік кадрларды басшы санаттар бойынша қазақстандық кадрлармен алмастыру бағдарламасы.

61. Жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды жүргізу үшін сатып алынатын тауарлардағы, жұмыстардағы және көрсетілетін қызметтердегі

елішілік құндылықтың ең аз үлесіне қатысты Кодекстің талаптары осы Келісімшартқа қолданылмайды.

62. Жер қойнауын пайдаланушы Келісімшарттың 8-тарауының 7-параграфына сәйкес Келісімшарттың 60-тармағында көзделген бағдарламалардың орындалуы бойынша есептер беруге міндеттенеді.

6-параграф. Жер қойнауын пайдалану салдарын жою және жер қойнауы учаскесін консервациялау

63. Жер қойнауын пайдалану салдарын жою:

1) Кодекстің 107-бабы 4-тармағының 2) және 3) тармақшаларында көзделген жағдайларды қоспағанда, жер қойнауын пайдалану құқығы тоқтатылған жер қойнауы учаскесінде;

2) Жер қойнауын пайдаланушы Кодекстің 114-бабында көзделген тәртіппен мемлекетке қайтаруға ниеттенетін жер қойнауы учаскесінде (оның бір бөлігінде) жүргізіледі.

64. Жер қойнауын пайдаланушының көмірсутектерді өндіру салдарын жою жөніндегі міндеттемені орындауы банк салымының кепілімен қамтамасыз етіледі.

65. Өндіру салдарын жою жөніндегі міндеттеменің орындалуын қамтамасыз ететін кепіл нысанасы болып табылатын банк салымы қамтамасыз етуді беру күніне Кодексте айқындалған мөлшерде, мерзімдер мен тәртіппен қалыптастырылады.

66. Егер Жер қойнауын пайдаланушыға байланысты емес себептер бойынша оларға берілген қамтамасыз ету Кодекстің талаптарына сәйкес келмесе немесе тоқтатылса, Жер қойнауын пайдаланушы күнтізбелік алпыс күн ішінде осындай қамтамасыз етуді ауыстыруға міндетті. Егер көрсетілген мерзім ішінде мұндай ауыстыруды Жер қойнауын пайдаланушы жүргізбесе, соңғысы жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды дереу тоқтата тұруға міндетті. Жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды қалпына келтіруге қамтамасыз ету қалпына келтірілгеннен немесе ауыстырылғаннан кейін ғана жол беріледі.

67. Жер қойнауын пайдалану құқығын беру кепілге салынған банк салымы бойынша құқықтарды қайта ресімдеудің (берудің) сөзсіз негізі болып табылады.

68. Жер қойнауы учаскесін консервациялау Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасында және (немесе) Келісімшартта белгіленген жағдайларда және тәртіппен жүргізіледі.

7-параграф. Есепке алу және есептілік

69. Жер қойнауын пайдаланушы жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды есепке алуды жүргізуге және мынадай есептерді:

- 1) геологиялық есепті;
- 2) лицензиялық-келісімшарттық талаптарды орындау туралы есепті;

3) сатып алынған тауарлар, жұмыстар және көрсетілетін қызметтер туралы, сондай-ақ олардағы елішілік құндылық көлемі туралы есепті;

4) кадрлардағы елішілік құндылық туралы есепті;

5) қазақстандық кадрларды оқытуды қаржыландыру бойынша шығыстар туралы есепті;

6) ғылыми-зерттеу, ғылыми-техникалық және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстарға арналған шығыстар туралы есепті;

7) жер қойнауын пайдаланушыны тікелей немесе жанама түрде бақылайтын тұлғалар және (немесе) ұйымдар құрамы туралы есепті беруге міндеттенеді.

Осы тармақтың 1) тармақшасында көзделген есеп жер қойнауын зерттеу жөніндегі уәкілетті органға Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің міндетін атқарушының 2018 жылғы 31 мамырдағы №418 бұйрығымен бекітілген нысан бойынша ұсынылады.

Келісімшарттың осы тармағының 2) тармақшасында көзделген есеп құзыретті органға Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2018 жылғы 23 мамырдағы № 203 бұйрығымен бекітілген нысанда және тәртіппен ұсынылады.

Келісімшарттың осы тармағының 3) – 7) тармақшаларында көзделген есептер көмірсутектер саласындағы уәкілетті органға Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2018 жылғы 23 мамырдағы № 203 бұйрығымен бекітілген нысандарда және тәртіппен ұсынылады.

70. Жер қойнауын пайдаланушы:

1) Қазақстан Республикасының бақылаушы органдарының лауазымды адамдарына олар Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қызметтік міндеттерді орындаған кезде қажетті құжаттарды, ақпаратты беруге және жұмыс орындарына кедергісіз кіруін қамтамасыз етуге;

2) Құзыретті органның жазбаша сұрау салуы бойынша осындай сұрау салуды алған күннен бастап жиырма жұмыс күнінен кешіктірмей, жүргізілген жұмыстарды және жер қойнауын пайдалану бойынша шығыстарды растайтын құжаттаманы тексеру үшін ұсынуға;

3) Құзыретті органға Өндіруші салалар ашықтығының бастамалары стандартында көзделген, «Аудиторлық қызмет туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес аудитор болып табылатын тұлға растаған есептілікті ұсынуға міндетті.

8-параграф. Жер қойнауын пайдалану құқығының және жер қойнауын пайдалану құқығымен байланысты объектілердің ауысуы және оларға салынатын ауыртпалық

71. Келісімшарт негізінде туындаған жер қойнауын пайдалану құқығының (жер қойнауын пайдалану құқығындағы үлестің) ауысуы, сондай-ақ жер қойнауын пайдалану құқығымен байланысты объектілердің ауысуы Кодексте белгіленген тәртіппен құзыретті органның рұқсатымен жүзеге асырылады.

72. Жер қойнауын пайдалану құқығының (жер қойнауын пайдалану құқығындағы үлестің) ауысуы келісімшартқа өзгеріс енгізу жолымен жүргізіледі.

73. Жер қойнауын пайдалану құқығын сенімгерлік басқаруға беруге, сенімгерлік басқаруға беру туралы талап Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген жағдайларды қоспағанда, тыйым салынады.

74. Мемлекеттің Қазақстан Республикасы заңдарының немесе шарттың негізінде басым құқықтарға ие тұлғаларды және ұйымдарды қоса алғанда, кез келген тұлғалар мен ұйымдар алдында стратегиялық жер қойнауы учаскесі бойынша жер қойнауын пайдаланудың иеліктен шығарылатын құқығын (жер қойнауын пайдалану құқығындағы үлесті), сондай-ақ ұйымдастырылған бағалы қағаздар нарығында айналымға шығарылатын, стратегиялық жер қойнауы учаскесі бойынша жер қойнауын пайдалану құқығымен байланысты объектілер болып табылатын акцияларды және басқа да бағалы қағаздарды сатып алуға арналған басым құқығы болады.

75. Кодексте тыйым салынбаған жер қойнауын пайдалану құқығына (жер қойнауын пайдалану құқығындағы үлестерге) ауыртпалық салу, сондай-ақ жер қойнауын пайдаланушыны тікелей немесе жанама бақылайтын ұйымдардың акцияларына (жарғылық капиталға қатысу үлестеріне) ауыртпалық салу Кодексте белгіленген тәртіппен берілетін құзыретті органның рұқсатымен жүзеге асырылады.

76. Көмірсутектер бойынша жер қойнауын пайдалану құқығын кепілге алған қарыз жер қойнауын пайдалану мақсатына не келісімшартта көзделген Қазақстан Республикасының аумағында Жер қойнауын пайдаланушының өзі немесе Жер қойнауын пайдаланушының жарғылық капиталына қатысушының жүз пайыз үлесі бар еншілес ұйым кейіннен қайта бөлуді ұйымдастыру үшін пайдаланылуға тиіс.

9-параграф. Мүлікке және ақпаратқа меншік құқығы

77. Жер қойнауын пайдаланушы өндірген көмірсутектер және оларды өндіру барысында шығарылатын құрамдастар Жер қойнауын пайдаланушының меншігі болып табылады.

78. Жер қойнауын пайдаланушы жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды жүргізу үшін алған мүлік Жер қойнауын пайдаланушының меншігі болып табылады.

79. Жер қойнауын пайдалану құқығы тоқтатылған кезде мүлікке меншік құқығының ауысу жағдайлары мен тәртібі, сондай-ақ жер қойнауы учаскесінің аумағынан мүлікті шығару жөніндегі құқықтар мен міндеттер Кодексте белгіленген.

80. Жер қойнауын пайдаланушының қаражаты есебінен алынған геологиялық ақпарат жеке меншікте болады (жеке геологиялық ақпарат).

Кодексте көзделген тәртіппен мемлекеттік органдарға ұсынылатын геологиялық есептілікте және өзге де құжаттамада қамтылатын жеке геологиялық ақпарат мемлекетке мерзімсіз иеленуге және пайдалануға беріледі.

81. Жер қойнауын пайдаланушы жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды жүргізу нәтижесінде алынған геологиялық ақпараттың және оның жеткізгіштерінің бар болуын, оны есепке алу мен сақтауды, сондай-ақ жер қойнауын зерттеу жөніндегі уәкілетті орган өкілдерінің зерттеу немесе тексеру үшін оған кедергісіз қол жеткізуін қамтамасыз етуге міндетті.

82. Жер қойнауын пайдаланушының Кодекстің 75-бабында көзделген жағдайларды қоспағанда, Келісімшарттың қолданылуы кезеңінде жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды жүргізу нәтижесінде алынған геологиялық ақпараттың табиғи жеткізгіштерін иеліктен шығаруға құқығы жоқ.

83. Жер қойнауын пайдаланушы кернадер, жыныстар мен минералдардың үлгілері, сынамалар, тас материалының коллекциялары, шлифтер, аншлифтер, минералдық ерітінділер мен ұнтақтар түріндегі геологиялық ақпараттың табиғи жеткізгіштерін Қазақстан Республикасының шегінен тыс жерге Кодекстің 75-бабында белгіленген тәртіппен зерттеу және талдау мақсатында ғана шығаруға құқылы.

84. Жер қойнауын пайдаланушының геологиялық ақпараттың сынамалар түріндегі табиғи жеткізгіштерін иеліктен шығаруы және (немесе) олардың сынаманы Қазақстан Республикасынан тыс жерге шығаруы Кодексте белгіленген тәртіппен жер қойнауын зерттеу жөніндегі уәкілетті органның рұқсатымен жүзеге асырылады.

85. Жер қойнауын пайдаланушы өзіне тиесілі кернадерді иеліктен шығаруды немесе жоюды жүргізуге ниеттенген жағдайда, ол осындай ниеті туралы жер қойнауын зерттеу жөніндегі уәкілетті органға бір айдан кешіктірмей жазбаша хабарлауға міндетті. Жер қойнауын зерттеу жөніндегі уәкілетті орган Жер қойнауын пайдаланушыдан көрсетілген кернадерді талапта көзделген мерзімде өз меншігіне өтеусіз беруді жазбаша талап етуге құқылы. Бұл мерзім бір айдан кем болмауға тиіс.

86. Жер қойнауының тиісті учаскесінде жер қойнауын пайдалану жөніндегі операциялардың болжалды аяқталуына дейін үш ай бұрын Жер қойнауын пайдаланушы жер қойнауын зерттеу жөніндегі уәкілетті органға өзінде бар далалық бақылау, сынамалау, сынамаларды талдау, геофизикалық қадағалауларды тіркеу журналдары, геологиялық ақпараттың бастапқы далалық деректерінің қағаз және электрондық жеткізгіштері немесе бұрғылау ұңғымаларының кернадері туралы жазбаша хабарлауға міндетті.

Осындай хабарламаны алғаннан кейін бір айдың ішінде жер қойнауын зерттеу жөніндегі уәкілетті орган Жер қойнауын пайдаланушыдан аталған геологиялық ақпарат жеткізгіштерін оның меншігіне тегін беруді жазбаша түрде талап етуге құқылы. Осы талап оны алған күннен бастап бір айдың ішінде орындалуы тиіс.

87. Жер қойнауын пайдаланушыға тиесілі және мемлекет Жер қойнауын пайдаланушыдан Келісімшартқа және (немесе) Кодекске сәйкес алған

геологиялық ақпарат оны жариялау немесе оған ашық қолжетімділік беру жолымен мынадай жағдайларда ашылуға тиіс:

Келісімшарт тоқтатылғаннан кейін;

Жер қойнауын пайдаланушының жазбаша келісімімен;

басқа мемлекеттік органдардың талап етуі бойынша олар алынатын мәліметтердің құпиялылығын қорғауға шаралар қабылдаған жағдайда;

бұрын осындай мәліметтер алынған жер қойнауының тиісті учаскесі қайтарылған күннен бастап үш ай өткен соң;

егер мәліметтер жер қойнауын мемлекеттік геологиялық зерттеу нәтижесінде алынған болса.

10-параграф. Жер қойнауын пайдалану құқығы тоқтатылған кездегі жер қойнауы учаскесі және мүлік

88. Жер қойнауы учаскесінде жер қойнауын пайдалану салдарын жою не кейіннен оны өзге тұлғаға беру үшін жер қойнауы учаскесіне консервациялау жүргізу шешімі туралы Құзыретті органның хабарламасын алған Жер қойнауын пайдаланушы:

1) дереу тоқтатылуы төтенше жағдайлардың туындау қаупімен байланысты операциялары қоспағанда, жер қойнауы учаскесінде жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды тоқтатуға міндетті. Мұндай операцияларды тоқтату хабарламаны алған күннен бастап екі ай ішінде жүзеге асырылуға тиіс;

2) Кодексте және Қазақстан Республикасының өзге де заңдарында көзделген жою немесе консервациялау жобасы бекітілгеннен және олардың сараптамаларының оң қорытындылары алынғаннан кейін Кодексте белгіленген талаптарға сәйкес жер қойнауын пайдалану салдарын жою немесе жер қойнауы учаскесін консервациялау бойынша жұмыстарды дереу бастауға міндетті;

3) хабарламаны алған күннен бастап алты (6) ай ішінде жер қойнауы учаскесінен өзі өндірген көмірсутектерді, сондай-ақ өзінің меншігі болып табылатын жабдықты және өзге де мүлікті аумақтан алып кетуге құқылы. Көрсетілген мерзімде шығарылмаған жабдық пен өзге де мүлік Кодексте белгіленген талаптарға сәйкес жойылуға немесе консервациялауға жатады.

89. Құзыретті органның көмірсутектер саласындағы ұлттық компанияға сенімгерлік басқаруға жер қойнауы учаскесін беру жөніндегі шешімі туралы хабарламаны алған жағдайда, жер қойнауын пайдаланушы:

1) хабарламаны алған күннен бастап бір ай мерзімде жер қойнауы учаскесіндегі технологиялық процестің үздіксіздігін және өнеркәсіптік қауіпсіздігін қамтамасыз ететін жабдықты және өзге де мүлікті жаңа Жер қойнауын пайдаланушыға мүлікті бергенге дейінгі мерзімге көмірсутектер саласындағы ұлттық компанияның сенімгерлік басқаруына беруге міндетті.

Жер қойнауын пайдаланушы болмаған не ол көмірсутектер саласындағы ұлттық компанияға мүлікті беруден жалтарған жағдайда, Құзыретті орган мұндай мүлікке қатысты оның сенім білдірілген тұлғасы ретінде әрекет етеді

және берілетін мүліктің жай-күйі туралы нұсқауды көздейтін тізбені қамтитын акт бойынша оны көмірсутектер саласындағы ұлттық компанияға береді.

2) хабарламаны алған күннен бастап алты айдың ішінде жер қойнауы учаскесінен өзі өндірген көмірсутектерді, сондай-ақ осы тармақтың 1) тармақшасында көрсетілген объектілерді қоспағанда, өзінің меншігі болып табылатын жабдықты және өзге де мүлікті аумақтан алып кетуге құқылы.

11-параграф. Жер қойнауын пайдаланушының Келісімшарт талаптарын сақтауын бақылау

90. Жер қойнауын пайдаланушының келісімшарт талаптарын сақтауын қадағалауды Құзыретті орган Қазақстан Республикасының Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасында көзделген тәртіпке сәйкес жүзеге асырады.

91. Жер қойнауын пайдаланушының Келісімшарт бойынша міндеттемелерді орындауына мониторингті Құзыретті орган Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасына сәйкес Жер қойнауын пайдаланушы ұсынатын есептерді және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес өзге де көздерден алынған мәліметтерді талдау арқылы жүзеге асырады.

12-параграф. Жер қойнауын пайдаланушының қосымша міндеттемесі

92. Келісімшарт бойынша өндірілген көмірсутектер экспорты басталған күннен бастап күнтізбелік жиырма жыл өткен соң, Жер қойнауын пайдаланушы жер қойнауын пайдалану жөніндегі мынадай міндеттемелердің бірін іске асырады:

- 1) жаңа заңды тұлға құру арқылы немесе басқа тұлғалармен бірлесіп қайта өңдеу өндірістерін дербес құру;
- 2) қолданыстағы өндіруші өндірістерді жаңғырту немесе қайта жаңарту;
- 3) қолданыстағы қайта өңдеу өндірістерін жаңғырту немесе қайта жаңарту;
- 4) Қазақстан Республикасының аумағында қайта өңдеу кәсіпорындарына (өндірісіне) қайта өңдеу үшін өндірілетін көмірсутектерді шарт талаптарымен беру;
- 5) өзге инвестициялық жобаны немесе өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуына бағытталған жобаны жаңа заңды тұлға құру арқылы немесе басқа тұлғалармен бірлесіп дербес іске асыру.

93. Келісімшарттың 92-тармағында көрсетілген жиырма жылдық мерзім өткенге дейін он екі айдан кешіктірмей Тараптар Келісімшарттың 92-тармағында аталған міндеттемелердің бірін айқындау мақсатында келіссөздер жүргізеді.

Бұл ретте Жер қойнауын пайдаланушы келіссөздер басталған күнге дейін алты айдан кешіктірмей қажетті қаржылық есептер мен негіздемелерді қоса бере

отырып, Құзыретті органға Келісімшарттың 92-тармағында аталған бір немесе бірнеше міндеттемелер бойынша ұсыныстар жіберуге міндеттенеді.

Келіссөздердің нәтижелері бойынша Тараптар Жер қойнауын пайдаланушының іске асыру мерзімдері мен оның болжамды құнын көрсете отырып, тиісті жобаны іске асыру жөніндегі міндеттемесі көзделетін келісімшартқа толықтыруға қол қояды.

13-параграф. Жер қойнауын пайдаланушының жауаптылығы

94. Келісімшартта және (немесе) Кодексте көзделген жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды жүргізу талаптарын, сондай-ақ Қазақстан Республикасы заңнамасының өзге де талаптарын бұзу Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген жауапкершілікке алып келеді.

95. Құзыретті орган Келісімшарт талаптарының жол берілген бұзушылықтары туралы, сондай-ақ белгіленген мерзімде оның тұрақсыздық айыбын төлеу және (немесе) осындай бұзушылықты жою жөніндегі міндеттері туралы мынадай:

1) Келісімшартта көзделген қаржылық міндеттемелерді Жер қойнауын пайдаланушының есепті жылы отыз пайыздан кем орындағаны;

2) қалыптастырудың белгіленген графигіне сәйкес не графикті бұза отырып, жер қойнауын пайдалану салдарын жоюды қамтамасыз етуді ұсынбай, жер бетінің тұтастығын бұзумен байланысты көмірсутектер бойынша жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды жүргізген;

3) Жер қойнауын пайдаланушы Келісімшартта белгіленген міндеттемелерді бұзған өзге де жағдайларда жер қойнауын пайдаланушыны жазбаша түрде хабардар етеді.

96. Жер қойнауын пайдаланушының міндеттемелердің нақты көлемі бойынша Келісімшарт талаптарын бұзуын жою мерзімі Келісімшарттың 95-тармағының 1) және 2) тармақшаларында көрсетілген міндеттемелер бойынша – алты айдан, өзге міндеттемелер бойынша – жазбаша хабарлама алған күннен бастап бір айдан аспауға тиіс.

97. Жер қойнауын пайдаланушы жасаған бұзушылықты хабарламада көрсетілген мерзімде жоюға және бұл туралы жоюды растайтын құжаттарды қоса бере отырып, Құзыретті органға жазбаша хабарлауға міндетті.

98. Жер қойнауын пайдаланушы Құзыретті органға осындай ұзартудың себептерін негіздей отырып, Келісімшартта көзделген міндеттемелерді бұзуды жою мерзімін ұзарту туралы ұсыныс жіберуге құқылы. Жол берілген бұзушылықтарды жою мерзімін ұзарту туралы ұсынысты қарау нәтижелері бойынша Құзыретті орган оны алған күннен бастап он жұмыс күні ішінде Жер қойнауын пайдаланушыны мерзімді ұзартуға келісім туралы хабардар етеді немесе мұндай ұзартудан уәжді бас тартуын ұсынады.

99. Келісімшарттың 96-тармағында айқындалған мерзімде Келісімшартта көзделген міндеттемелерді бұзуды жою мүмкін болмаған жағдайда, Құзыретті

орган мұндай бұзушылықты жою мүмкін болатын өзге мерзім белгілеуге құқылы.

100. Жер қойнауын пайдаланушы өзі қабылдаған мынадай міндеттемелерді орындамағаны, тиісінше орындамағаны үшін:

1) есепті жылы тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді жергілікті жеткізушілерді дамыту бағдарламасын орындамағаны үшін- орындалмаған міндеттеме сомасының 10% мөлшерінде;

2) кадрлардағы елішілік құндылық бойынша міндеттемелерді орындамағаны, сондай – ақ шетелдік кадрларды қазақстандық кадрлармен алмастыру бағдарламасын басшылық санаттар бойынша орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін кез келген есепті жыл – 2 000 АЕК мөлшерінде, бірақ жылына бір реттен аспайтын мөлшерде;

3) Келісімшарттың 15-тармағында көзделген қаржылық міндеттемелерді орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін – есепті кезеңде орындалмаған міндеттеме сомасының 10% мөлшерінде;

4) Қазақстан Республикасының аумағында және одан тыс жерлерде қайта өңдеу үшін мұнайды келісімшарттың 49 – тармағына сәйкес белгіленген көлемде кестелерде немесе келіссөздер нәтижелері бойынша-10 000 АЕК мөлшерінде жеткізу міндетін орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін;

5) Кодексте көзделген хабарламаларды, оның ішінде тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді жергілікті жеткізушілерді дамыту бағдарламасын құзыретті органға келісуге жібермегені немесе уақтылы жібермегені үшін – 2000 АЕК;

6) Келісімшарттың 20 және 69-тармақтарына сәйкес есептерді, бағдарламалар мен ақпаратты ұсынбағаны немесе уақтылы ұсынбағаны үшін-100 АЕК мөлшерінде;

7) мыналарға сәйкес хабарламаларды жібермегені немесе уақтылы жібермегені үшін:

Келісімшарттың 24 және 26-тармақтары бойынша – 5 000 АЕК мөлшерінде;

Келісімшарттың 19 және 25-тармақтары мен тармақтары бойынша – 2 000 АЕК мөлшерінде;

Келісімшарттың 27-тармағы бойынша – 100 АЕК мөлшерінде;

8) Келісімшарттың 34-тармағында көрсетілген жобалау құжаттары көрсеткіштерінің бірін орындамағаны, тиісінше орындамағаны үшін – 20 000 АЕК мөлшерінде айыпұл төлеу түрінде жауапты болады.

9) Келісімшарттың 58, 59-тармақтарын бұза отырып, тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді сатып алғаны үшін-осындай бұзушылықпен жүргізілген сатып алу сомасының 30%.

101. Жер қойнауын пайдаланушы белгіленген мерзімде мыналарды:

1) Кодекстің 133-бабының 2-тармағының 1) және 2) тармақшаларында көзделген бұзушылықтардың біреуін;

2) Келісімшартта белгіленген өзге де міндеттемелерді екіден көп бұзушылықтарын жоймаған кезде Құзыретті орган Келісімшарттың қолданысын біржақты тәртіппен мерзімінен бұрын тоқтатуға құқылы.

102. Жер қойнауын пайдаланушылардың Келісімшарт талаптарын сақтауына бақылауды жүзеге асыратын мемлекеттік орган осы талаптардың бұзылғандығын білген немесе білуге тиіс болған күннен бастап үш жыл ішінде Жер қойнауын пайдаланушы Келісімшарт бойынша міндеттемелерді бұзғаны үшін жауапқа тартылуы мүмкін. Жер қойнауын пайдалану құқығының ауысуы оны есептеу мерзімі мен тәртібінің өзгеруіне әкелмейді.

9-тарау. Еңсерілмейтін күш

103. Келісімшарт бойынша қандай да бір болмасын міндеттемелерді орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін егер бұл орындамаушылық немесе тиісінше орындамаушылық еңсерілмейтін күшке байланысты болса, Тараптардың ешқайсысы ешқандай жауапкершілікке тартылмайды.

104. Еңсерілмейтін күштің жағдайларына мынадай мән-жайдың жағдайлары кезіндегі төтенше және күтпеген жағдайлар жатады, мысалы: төтенше жағдай, әскери қақтығыстар, табиғи апаттар, табиғи зілзалалар (өрт және т.б.). Келтірілген тізбе толық болып табылмайды.

105. Еңсерілмейтін күш мән-жайлары туындаған жағдайда, одан зардап шегуші Тарап бұл туралы еңсерілмейтін күш мән-жайлары басталған күнін және сипаттамасын нақтылайтын жазбаша хабарламаны тапсыру немесе поштамен жіберу арқылы екінші Тарапқа дереу хабарлайды.

106. Еңсерілмейтін күш мән-жайлары туындаған кезде Тараптар қалыптасқан жағдайдан шығудың шешімін іздеу үшін дереу кеңес өткізеді және мұндай мән-жайлардың салдарын барынша азайту үшін барлық құралдарды пайдаланады.

107. Келісімшарттың қолданылу мерзімі еңсерілмейтін күш мән-жайларының қолданылу мерзіміне, Тараптар Келісімшарттың 105 және 106-тармақтарын сақтаған жағдайда, Келісімшартқа өзгерістер енгізу жолымен ұзартылады.

10-тарау. Құпиялылық

108. Келісімшартты орындау процесінде Тараптар алған немесе иеленген ақпарат құпия болып табылады және Кодексте және (немесе) Келісімшартта белгіленген жағдайларды қоспағанда, Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес қорғалуға тиіс. Тараптар құпия ақпаратты Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген қажетті есептерді жасау үшін пайдалана алады.

109. Тараптардың екінші тараптың келісімінсіз мынадай:

1) егер бұл ақпарат сот немесе төрелік талқылауды жүргізу барысында пайдаланылған жағдайды;

2) мұндай үшінші тұлға мұндай ақпаратты құпия деп қарауға және оны тек жоғарыда көрсетілген мақсаттарда және тараптар белгілеген мерзімге пайдалануға міндеттеме алған жағдайда, ақпарат Жер қойнауын пайдаланушыға қызмет көрсететін, жұмыстарды орындайтын немесе жер қойнауын пайдалану құқығын, жер қойнауын пайдалану құқығындағы үлесті немесе жер қойнауын пайдалану құқығымен байланысты объектіні келісімшарт бойынша сатып алуды жоспарлайтын үшінші тұлғаларға ұсынылған жағдайды;

3) ақпарат Жер қойнауын пайдаланушы қаржылық қаражат алатын банкке немесе басқа қаржылық ұйымға, мұндай банк немесе басқа қаржылық ұйым бұл ақпаратты құпия ретінде қарап және оны тек көрсетілген мақсаттарда пайдалануға міндеттеме алу шартымен берілген жағдайды;

4) ақпарат Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген негіздер бойынша Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдарына берілген жағдайды;

5) ақпарат Қазақстан Республикасының бақылаушы органдарының лауазымды тұлғаларына олардың қызметтік міндеттерін орындауы барысында берілген жағдайды;

6) Жер қойнауын пайдаланушының үлестес тұлғаларына немесе Келісімшарт бойынша жер қойнауын пайдалану құқығындағы үлестерді иеленушілерге құпия негізде берілген жағдайды;

7) Тараптардың келісімі бойынша ақпаратты ашу;

8) Қазақстан Республикасының заңнамасында және (немесе) Келісімшартта көзделген өзге де жағдайларды қоспағанда, құпия ақпаратты үшінші тұлғаларға беруге құқығы жоқ.

110. Егер Кодексте немесе Тараптардың келісімімен өзгеше белгіленбесе, осы тарауда көзделген құпиялық туралы ережелер Келісімшарттың қолданылу мерзімі ішінде қолданылады.

111. Осы тараудың ережелері Келісімшарттың 87-тармағына сәйкес ашылатын геологиялық ақпаратқа қатысты қолданылмайды.

112. Елішілік құндылық бөлігінде келісімшарттық және лицензиялық міндеттемелердің орындалуына қатысты, Жер қойнауын пайдаланушының тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді сатып алуды жоспарлауы және өткізуі туралы, қазақстандық мамандарды оқытуға арналған шығыстар туралы Қазақстан Республикасының аумағында ғылыми-зерттеу, ғылыми-техникалық және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстарға, сондай-ақ өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуына және оның инфрақұрылымын дамытуға арналған шығыстар көлемдері туралы ақпарат құпия болып танылмайды.

11-тарау. Дауларды шешу тәртібі

113. Тараптар арасында осы Келісімшарттың негізінде не оған байланысты туындаған дау, келіспеушілік немесе наразылық (бұдан әрі – «Дау») жағдайында дауды шешуге беруге ниет білдірген Тарап екінші Тарапқа даудың бар екендігі

туралы жазбаша хабарлама (бұдан әрі – «Дау туралы хабарлама») жібере отырып, дауды шешу процесін бастауы тиіс. Дау туралы хабарламада даудың тараптары көрсетілуі керек, сондай-ақ даудың сипатының қысқаша мазмұны болуы керек.

Егер дау дау туралы хабарланғаннан кейін күнтізбелік отыз (30) күн ішінде келіссөздер жолымен шешілмесе, онда Тараптардың кез келгені Келісімшарттың 114-тармағына сәйкес дауларды шешу рәсіміне бастамашылық жасауға құқылы. Көрсетілген мерзім Тараптардың келісімі бойынша ұзартылуы мүмкін.

114. Келіссөздер арқылы шешілмеген дау төрелікте қарауға берілуі мүмкін.

115. Төрелік талқылаудың орны Сингапур қаласы болады.

116. Төрелік құрамы ЮНСИТРАЛ регламентіне сәйкес тағайындалатын 3 (үш) төрешіден тұрады (бұдан әрі – «Төрелік құрамы»). Әрбір Тарап төрелік туралы хабарламада және Төрелік туралы хабарламаға жауапта тиісінше бір төрешіні тағайындайды және оның кандидатурасын көрсетеді. Осылайша тағайындалған екі төреші төреші-төрелік құрамының төрағасы ретінде қызмет ететін үшінші төрешіні сайлайды. ЮНСИТРАЛ регламентін орындау мақсатында тағайындаушы орган Гаагадағы аралық соттың Тұрақты палатасының Бас хатшысы болып табылады. Төрелік құрамына тағайындалған әрбір төреші ағылшын тілін жетік білуі тиіс.

117. Егер Тараптар өзгеше келіспесе не төрелік құрамы басқа жерде тыңдаулар өткізуді талап етпесе, төрелік талқылаулар өткізілетін орын төрелік талқылаулар өткізілетін жеке орын болып табылады.

12-тарау. Келісімшартты өзгерту және оның қолданысын тоқтату

118. Келісімшартқа өзгерістер мен толықтырулар Кодекстің 37-бабында көзделген жағдайларда жасалатын Келісімшартқа толықтырумен ресімделеді. Көрсетілген өзгерістер мен толықтырулар Келісімшарттың ережелерін ескере отырып, Кодексте көзделген тәртіппен және шарттарда енгізіледі.

Толықтыру Келісімшарттың ажырамас бөлігі болып табылады. Келісімшартқа толықтырулар құзыретті органда тіркелуі тиіс.

119. Жер қойнауын пайдалануға арналған Келісімшарттың қолданылуы Тараптар өз міндеттемелерін толық орындағанға дейін өз қолданысын сақтайтын Келісімшарттың 8-тарауының, 10-тарауының, 11-тарауының 6, 8 және 10-параграфтарында көзделген ережелерді қоспағанда, Кодекстің 38-бабында көзделген жағдайларда тоқтатылады.

120. Келісімшарт мынадай жағдайларда:

1) құзыретті орган жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттың қолданысын біржақты тәртіппен, Келісімшарттың 101 және (немесе) 121-тармақтарында көзделген жағдайларда мерзімінен бұрын тоқтатқан жағдайларда;

2) Жер қойнауын пайдаланушы Келісімшарттың қолданылу мерзімі өткенге дейін жер қойнауының барлық учаскесін қайтарса;

3) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де жағдайларда мерзімінен бұрын тоқтатылады.

121. Құзыретті орган мынадай жағдайларда:

1) Келісімшарт бойынша жер қойнауын пайдалану жөніндегі қызметке тыйым салу туралы сот шешімі күшіне енсе;

2) Жер қойнауын пайдаланушы бекіткен және заңнамада көзделген жобалау құжаттарына оң қорытындылар алған тиісті сараптамаларсыз жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды жүргізсе;

3) Кодекстің ұлттық қауіпсіздікке қатер төндіретін салдарларға әкеп соқтырған, 44- бабының 1-тармағының талаптары бұзылса;

4) Кодекстің 106-бабында көзделген жағдайларда және тәртіппен Үкіметтің шешімі бойынша Келісімшарттың қолданылуын біржақты тәртіппен мерзімінен бұрын тоқтатады.

122. Келісімшарттың қолданылуы тоқтатылған күннен бастап жер қойнауын пайдалану құқығы тоқтатылады, ал Келісімшартта бекітілген (бекітілген) жер қойнауы учаскесі (учаскелері) мемлекетке қайтарылған болып табылады.

13-тарау. Қорытынды ережелер

123. Келісімшарт бойынша қолданылатын құқық Қазақстан Республикасының құқығы болып табылады.

124. Жер қойнауын пайдалану құқығын беру жөніндегі мәмілелерге Қазақстан Республикасының құқығы қолданылады.

125. Келісімшарт қазақ және орыс тілдерінде, заң күші бірдей Тараптардың әрқайсысы үшін қазақ және орыс тілдерінде бір данадан жасалды.

126. Келісімшарт бойынша жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды жүргізуге қатысты техникалық құжаттама мен ақпарат қазақ және (немесе) орыс тілдерінде жасалады.

127. Келісімшарт бойынша пошталық мекенжайы өзгерген кезде Тараптардың әрқайсысы жеті (7) күн ішінде екінші Тарапқа жазбаша хабарлама беруге міндетті. Осы тармақта көзделген талапты орындамаған тарап екінші Тараптан хабарламаларды алмағаны туралы сілтеме жасау құқығынан айырылады.

128. Келісімшартқа барлық қосымшалар оның ажырамас бөлігі ретінде қарастырылады. Қосымшалардың ережелері мен Келісімшарттың өзі арасында қандай да бір алшақтықтар болған кезде Келісімшарттың ережелері басым күшке ие болады.

129. Келісімшартта пайдаланылатын анықтамалар мен терминдердің олар үшін Кодексте және (немесе) Қазақстан Республикасының тиісті нормативтік құқықтық актілерінде айқындалған мағыналарға ие.

130. Келісімшартта реттелмеген Тараптардың қарым-қатынастары, құқықтары мен міндеттері Қазақстан Республикасының заңнамасымен реттеледі.

131. Осы Келісімшартты 2023 жылғы _____ (күні), _____ (айы)
Астана қ. (Қазақстан Республикасы) Тараптардың уәкілетті өкілдері жасасты.

132. Тараптардың заңды мекенжайлары мен қолдары:

**«Қазақстан Республикасының
Энергетика министрлігі» ММ**

Қазақстан Республикасы,
Астана қ., Қабанбай батыр даңғылы, 19,
А блогы

**«ҚазМұнайГаз» ұлттық
компаниясы» АҚ**

Қазақстан Республикасы,
Астана қ., Дінмұхамед Қонаев
көшесі, 8